

Več uporabnega znanja!

Do leta 1965 moramo izšolati 206 kmetijskih in gozdarskih strokovnjakov ter 859 specializiranih delavcev — Nižja kmetijska šola je predraga in presplošna — Tudi v kmetijstvu moramo pričeti z izobraževanjem na delovnem mestu, ki naj nudi ozko specializacijo

Okrajna kmetijsko-gozdarska zbornica je v januarju sklicala posvetovanje predstavnikov kmetijskih in gozdarskih organizacij, na katerem so razpravljali o izobraževanju in o potrebah po strokovnjakih in kvalificiranih delavcih v razdobju do leta 1965. Posveta so se udeležili tudi tovariši Jože Stvarnik, Jože Novinšek in Jaka Bogataj iz republiške kmetijsko-gozdarske zbornice.

Družbena kmetijska proizvodnja se sicer veča, vendar še ne v sorazmerju s povečevanjem površin. Kmetijsko-gozdarska posestva in proizvodni obrati kmetijskih združenj so zadnja leta doživeli svojstven organizacijski razvoj. Zgradili smo vrsto novih objektov, pitališč, strojnih remiz, skladišč in hlevov, izvedli agromelioracije na prejšnjih površinah in močno povečali število kmetijskih strojev. Naša proizvodnja se res da veča, hkrati pa nam vedno bolj primanjkuje strokovnjakov in specializiranih kmetijskih delavcev. Videti je, da nižji strokovnjaki beže iz proizvodnje predvsem zaradi nizkih prejemkov, ker jim šola nudi presplošno znanje in pa ker na kmetijskih obratih še vedno ni primernih objektov družbenega standarda. Ker bo treba v kmetijstvu in v gozdarstvu v okviru 5-letnega perspektivnega programa opraviti dokaj obsežne naloge, moramo o kadrih, ki jih bodo uresničili, resno razmišljati.

Direktor kmetijske srednje

šole na Grmu inž. Niko Rihar je postregel na posvetovanju s podatki o stanju in o potrebah po kadrih do leta 1965. V kmetijski proizvodnji dela 16 strokovnjakov s fakultetno in 121 s srednjo in nižjo izobrazbo, potrebujemo pa še 31 agronomov in 49 ljudi s srednjo in nižjo strokovno izobrazbo. Gozdarskih inženirjev imamo 20, potrebovali bi jih še 12, gozdarjev s srednjo in nižjo izobrazbo je 67, potrebovali pa bi jih še 33. V kmetijski proizvodnji nimamo še nobenega veterinarja, izšolati pa bo treba 9 živozdravnikov in 9 veterinarskih tehnikov. Razen enega ekonomista z visoko izobrazbo, 27 s srednjo in nižjo bi potrebovali še 16 diplomiranih ekonomistov in 47 s srednjo in nižjo izobrazbo. Morda najbolj boleče je stanje pri delavcih. V gozdarstvu in v kmetijstvu je zaposlenih 889 delavcev, od tega 34 visokokvalificiranih, 473 kvalificiranih, 311 polkvalificiranih in 71 nekvalificiranih, potrebujemo pa še 41 visokokvalificiranih, 611 kvalificiranih in 207 polkvalificiranih delavcev.

V razpravo je poseglo 13 udeležencev. Ugotovili so predvsem dveje: srednje in nižje kmetijsko šolstvo je zelo splošno in predrago. Ker nudi absolventom presplošno znanje, žele največkrat študij nadaljevati in le malokateri ostanejo v proizvodnji.

Predsednik okrajne zbornice tov. Lojze Pajnič je poudaril, da smo za izobraževanje srednjih kmetijskih stro-

kovnjakov zadnja leta zelo skrbeli. Popolnoma napačno je mišljenje, da je teh kadrov preveč, kajti v bodoče jih bomo potrebovali vedno več. Opozoril je na to, da strokovnjakov, ki so prišli iz šol, marsikje nismo dovolj koristno uporabili, ker je kadrovska služba v kmetijskih in gozdarskih organizacijah še neurejena.

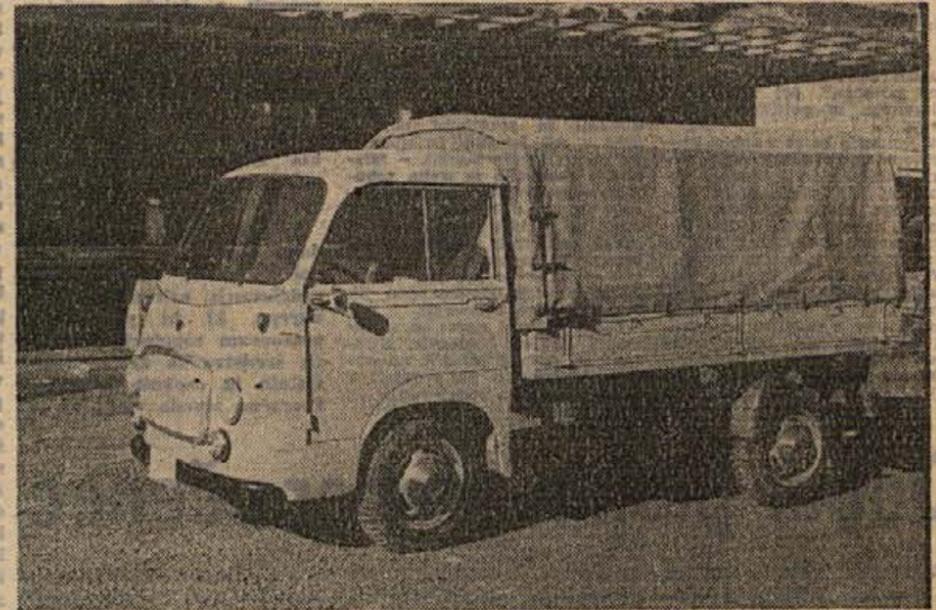
Inž. Rade Dvoržak iz KZ Črnomelj je predlagal, naj bi razpravljali posebej o rednem izobraževanju preko šol in posebej o izobraževanju v proizvodnji. Šol, ki bi nudile ozko specializacijo, še nimamo. Prekvalifikacijo delavcev v proizvodnji pa bi lahko uresničili bodisi tako, da bi jih pošiljali na urejene kmetijske obrate na prakso, bodisi da bi takšen način izobraževanja organizirali sami.

Inž. Janez Voljč iz KZ Trebnje je menil, da bo treba kar najhitreje najti pot za ceneno izobraževanje, ki bo v kratkem času dalo takšne strokovnjake in delavce, kakršne potrebujemo. Prav tako kot v industriji bo tudi v kmetijstvu mogoče izobraževati proizvajalce v skladu s potrebami na delovnem mestu.

Pred posvetovanjem o delu zunanje-političnih sekcij

Okrajni odbor SZDL je vključil v svoj program vrsto posvetovanj z najaktualnejših področij delovne organizacij SZDL. Prvo bo posvetovanje o delu sekcij za zunanje-politična vprašanja, ki bo v prvi polovici februarja.

Te dni so odšli na razgovore ekipe komisije za idejno-vzgojno delo okrajnega odbora, ki so obiskale ne-

IMV-1250 »KURIR«: nova delovna zmaga kolektiva novomeške Industrije motornih vozil

Danes je prišel na jugoslovanske ceste najnovejši izdelek novomeške Industrije motornih vozil: kamionet IMV-1250 »Kurir«. Plod dvoletnega dela domačih konstruktorjev kolektiva IMV vidite na gornji sliki: »KURIR« je najodobnejše ekonomično vozilo za hiter transport blaga v medmestnem in mestnem prometu. Odlično bo nadomestil težke kamione in vprežna vozila, ki se morajo počasi umakniti iz mestnega prometa. Že njegovo ime pove, da bo novo vozilo okretno, hitro in priročno za transport različnega blaga. Nosilnost: 1250 kg. Največja brzina: 100 km na uro. Motor ima 39 KM, na 100 kilometrov pa porabi 10 in pol litra goriva (mešanice 1:40, ali 40 litrov bencina na 1 liter olja). Kabina je izredno udobna in ogrevana, pri konstrukciji pa so upoštevali vse dosedanje izkušnje podjetja IMV v Novem mestu. In še presenečenje: izredno ugodna nabavna cena: 1.985.000 dinarjev.

Sicer pa nam »KURIRJA« IMV-1250 ni treba prav nič hvaliti: o njem bodo govorili soferji in kolektivi, ki si bodo omislili to praktično, vsestransko uporabno in sorazmerno zelo ceno in hitro transportno vozilo. Namesto hvale rajše čestitamo kolektivu IMV v Novem mestu za novo, pomembno delovno zmago!

Ali res ni sredstev za šolstvo?

Ko smo ugotavljali, koliko smo lani porabili za šolstvo in koliko imeli, in ko smo ugotavljali potrebe za letošnje leto, najbrž ni bilo malo primerov, da smo obupani sloneli nad številkami. Na zadnji seji okrajnega ljudskega odbora so bila sprejeta priporočila, kako na nov način reševati problem finansiranja šolstva. Preden bomo ta priporočila uveljavili, bo potrebno mnogo trdega dela, vendar ne smemo obupati.

Zakaj smo obupovali doslej? Zato, ker smo smatrali za edini vir finansiranja šolstva občinski proračun. Da je s proračuni težko, vemo vsi. Ugotavljali smo, da prevzemajo komune nova bremena brez sredstev, da ni denarja za šolstvo in da bo treba šole zapreti, če bo šlo tako naprej, ter podobno. Pozabljali pa smo, da je poleg občinskih proračunov še vrsta dodatnih virov finansiranja, ki jih nismo uporabljali. Pozabili smo na podjetja, ki potrebujejo vedno več novih delavcev in strokovnjakov, ki raste iz šol, pozabili smo na državljane, ki pošiljajo svoje otroke v šole in jim gotovo ne more biti vseeno, kako šole žive in kje se bodo njihovi otroci šolali.

Bodočnost torej le ni tako črna, kot je videti na prvi pogled. Odveč so tožbe in vpitje, iščimo raje pot iz zagate! Ne smemo dopustiti, da bi v kateri koli komuni zgolj ugotavljali, da ni sredstev in da moramo šole te vrste ukiniti. Šolstvo je last vse družbe. Potrkajmo pri podjetjih, pojasnimo težave, postrezimo s številkami in razpravljajmo! Delavski sveti bodo brez dvoma doumeli, da brez šol ni proizvodnje. Pojdimo na zbere volivcev, povejmo občanom, koliko šole potrebujejo in koliko nam manjka! Pojasnimo jim, koliko lahko prispevajo s povišanjem dopolnilnega proračunskega prispevka, davka na maloprodajo, povečanja dajatev svobodnih poklicev in kmečke dohodnine. Poudarimo, da bodo na ta način iz dneva v dan, iz meseca v mesec prispevali manjše zneske, ki jih pravzaprav ne bodo čutili, da pa se bodo ti zneski v komuni strnili v milijone, ki bodo za šolstvo zelo pomembni. Predvsem pa jim moramo povedati to, da prispevajo za svoje otroke!

Upravni odbori občinskih družbenih skladov za šolstvo so organ, ki mora skrbeti za zbiranje sredstev v skladu in ta sredstva deliti šolam. Preden pričnemo deliti, moramo vedeti koliko bomo potrebovali, koliko, od kod in na kakšen način bomo to dobili. To je velika odgovornost upravnih odborov šolskih skladov, uresničili pa jo bodo lahko le v tesnih stikih s komuno in šolskimi kolektivi. Sredstva, ki jih proračuni namenjujejo za šolstvo, se ne smejo zmanjševati, hkrati pa naj naraščajo prispevki podjetij in državljanov. To dvojje naj nam bo vodilo!

Do ponedeljka: že 14 in pol milijona dinarjev

V nadaljevanju akcije za pomoč prizadetim v Makedoniji so prispevali:

Sindiklat Industrije obutve, Novo mesto 30.000 din. kolektiv trgovskega podjetja Prehrana - Novo mesto 25.620 din. Pekarstva - Trebnje 3000 din. Krojaško podjetje - Trebnje - 3000 din. krajevni odbor SZDL Sušor 3000 din, podmladkarji RK na šoli v Adlešičih 9.403 dinarjev, občinski odbor RK Trebnje 45.000 din, krajevni odbor RK na Uršnih selih 16.615 din, podmladkarji RK na novomeški osnovni šoli 85.539 din in učiteljski zbor 19.500 din podjetje za popraviljanje vagonov v Dobovi 40.000 din, krajevni odbor RK v Skočjanu 11.300 din, kolektiv Zdravilišča Smarške Toplice 70.000 din, Keramika - Novo mesto 14.275 ploščic v vrednosti 175 tisoč 290 din, sindikat Komunalne banke v Novem mestu 32.985 din, podmladkarji RK na osnovni šoli v Sentjerneju 24.835 din in učiteljski kolektiv na isti šoli 22.900 din, kolektiv Izobraževanja - Novo mesto 50.000 din, Društvo socialističnih delavcev v Novem mestu 3000 din, krajevni odbor RK v Gornji Straži 33.845 din, mestni odbor RK v Novem mestu še 71.723 din, Kovinarsko podjetje - Trebnje 5000 din, občinska Delavska univerza - Novo mesto 5000 din, podmladkarji RK na gimnaziji v Brezicah 23.220 din, profesorski zbor na gimnaziji v Brezicah 11.506 din, podmladkarji RK na osnovni šoli v Brusnicah 20.346 din, sindikalna podružnica bolnišnice v Brezicah 20.000 din, krajevni odbor ZB NOV na Suhorju 10.000 din, sindikalna podružnica NB in KB v Črnomlju 16.870 din, sindikalna podružnica Oddeka za notranje zadeve v Novem mestu 48.000 din, delavci podjetja Kremen v Novem mestu 105.500 din, kolektiv podjetja Gorjanci-Straža enodnevrni zaslužek: 160.480 din, Opremales - Novo mesto 4 dvokrilne omare v vrednosti 150.000 din, podmladkarji RK v Zdolah 10.444 din, podmladkarji RK na vajenski šoli v Krškem 5142 din, podmladkarji v Videm-Krškem I 30.000 din in Videm-Krškem II 37.273 din, podmladkarji v Kostanjevici 20.000 din, podmladkarji na šoli v Dolenji vasi 7115 din, krajevne organizacije v Kostanjevici 93.000 din, krajevne organizacije v Zdolah 17.220 din, podmladkarji RK na Senovem 21.263 din, krajevni odbor RK na Raki 17.458 din, krajevni odbor SZDL na Raki 5990 din, Konfekcija papirja - Videm 100.000 din, družbene organizacije v Črnomlju 128.276 din, krajevni odbor RK v Brečni vasi 18.463 din, mestni odbor RK v Novem mestu 81.701 din, krajevni odbor ZB v Bell cerkvi 11.355 din, Novoles - Novo mesto vagon lesa v vrednosti 120.000 din, Belokranjska - Črnomelj svoje izdelke v vrednosti 200.000 din.

Zbiranje pomoči za žrtve potresa se nadaljuje. Mnoga podjetja so sama poslala svoje izdelke in prispevke v Split, odbori Rdečega križa v vseh občinah pa akcijo nadaljujejo.

Plenum OK ZKS

V torek, 30. januarja, je plenum Okrajnega komiteja Zveze komunistov Novo mesto razpravljalo o tem, kako so osnovne organizacije in partijska vodstva v našem okraju uveljavljala zaključke III. plenuma Zveze komunistov Jugoslavije. Obširnejše poročilo bomo objavili v prihodnji številki.

Izpremembe v sindikalnem vodstvu

Na zadnji seji predsedstva okrajnega sindikalnega sveta in seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu je prišlo do kadrovskih sprememb. Ker je dosedanji tajnik OSS Novo mesto tovariš Stane Ilc odšel na novo službeno mesto k Podjetju za ceste, je predsedstvo OSS izvolilo za tajnika tovariša Avgusta Avbarja, dosedanjega predsednika občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Novo mesto je za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta Novo mesto izvolilo tovariša Jožeta Cvitkoviča iz Novega mesta.

katere sekcije. Iz teh razgovorov bodo zbrali nekaj osnovnih izkušenj o dedanjem delu sekcij, ki jih bodo na posvetovanju posredovali vsem udeležencem posveta. Na okrajnem odboru SZDL menijo, da naj bi se posvetovanja udeležili tudi člani SZDL iz tistih krajevnih organizacij, ki bi ustanovili sekcije za to področje razmišljajo ali pripravljajo.

Iz že znanih podatkov ekip je razvidno, da je med člani zanimanje za tako obliko delovanja znatno večje kot so pričakovali. Osnovna ovira za dosedanje slabe uspehe in maloštevilnost teh sekcij je bolj v nezaznavanju oblike in načina dela kot pa v drugih vzrokih. Posvetovanje bo zato razčistilo marsikatero nejasnost. mg.

Sprejem ob 8. februarju

Ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarja bo predsedstvo okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev priredilo v Novem mestu sprejem za najaktivnejše kulturne delavce v Svobodah in prosvetnih društvih iz celega okraja. Povabljeni bodo prejeli tudi knjižna darila.

VREME

ZA CAS OD 1.-11. II. 1962
Pričakujemo razdobje mrzlega vremena. Približno do 6. februarja bo večkrat snežilo, nato bo pretežno suho oziroma jasno in še bolj hladno vreme. Dr. V. M.

NOVOMEŠKA KOMUNA

Tako bodo pomagali študentje iz Straže

Studentje iz Straže in okolice, ki študirajo v Ljubljani, so sklenili, da bodo z domačim krajem navezali stike in ljudem pomagali pri razvijanju kulturnega in političnega življenja.

16. januarja so se v sobici Prosvetnega doma zbrali predstavniki političnih in kulturnih organizacij ter predstavnik 14-članskega kluba strahskih študentov, ki je razložil njihov delovni načrt. Dejavnost naj bi se razvijala v glavnem takole:

V okviru RK in Društva prijateljev mladine naj bi organizirali šola za starše, kjer bi člani kluba z različnimi predavanji pomagali pri vzgoji mladine.

Delo v mladinski organizaciji naj bi poživili na ta način, da bi na novo organizirali krožke:

marksističnega, tribuno mladih, šola za življenje itd. Iz izkušnje iz prejšnjega leta se vidi, da so za delo pogojni, manjka samo dobro in zainteresirano vodstvo. Studentje bodo s predavanji in študijami poživili delo v teh kroških in upamo, da uspeh ne bo izostal. — Mladini v podjetjih je treba vzbuditi samozavest, revolucionarnost in čut dolžnosti. Da mladinci ne bi bili slepo orodje v rokah nekaterih vodečih uslužbencev in da bodo znali postaviti se za svoje pravice, hkrati pa se zavedali odgovornosti, jih bomo o vsem poučevali.

Takle delovni načrt so si zastavili strahski študentje. Strahski so pomoč mladih navdušeno sprejeli in jih povabili k čim tesnejšemu sodelovanju. DU.

Z daljšimi koraki do napredka v šolstvu

Sredi razprav o šolstvu, o katerem je na zadnji seji občinsko spregovoril OLO v Novem mestu in v zvezi s tem priporočil, kako naj se rešuje zadeve, sta se v ponedeljek 29. januarja dopoldne sestala tudi izvršni odbor občinskega odbora SZDL in predsedstvo občinskega sindikalnega sveta. Namen sestanka je bil, da bi se pogovorili o dotoku sredstev za šolstvo, v kolikor jih ne bi mogel predvideti ObLO v proračunu. Ker gre spet za široko akcijo in razumevanje vseh občanov, je prav, da pojasnimo, o čem je tekle razprava in razložimo nekatere zaključke, ki jih je sprejelo posvetovanje.

V prvi vrsti gre za dodatne ukrepe, ki naj bi omogočili šolam boljši način vzdrževanja, oziroma za take ukrepe, ki bi prosvetnim ustanovam zagotovili potrebna sredstva za kritje materialnih in osebnih izdatkov. Proračun seveda vsega ne bi

mogel izpolniti, čeprav je v njem predvideno znatno več sredstev za šolstvo, kot lani. Osnovno vodilo, ki usmerja politiko negospodarskih dejavnosti v občini je, kako vskladiti osebne prejemke prosvetnih delavcev s prejemki strokovno odgovarjajočih kadrov v gospodarskih organizacijah, kako določiti razmerje med osebnimi in materialnimi izdatki na šolah, kakor tudi kako rešiti vprašanje investicijskih gradenj in popravil šol. Predlog je, da bi šole proračunska sredstva delile v razmerju 80:20 — osebni dohodki proti materialnim izdatkom — (lani 91:9), pri čemer pa se osebni dohodki ne bi smeli zmanjšati, ampak znatno povečati (povprečni dohodek prosvetnih delavcev je bil lani le 32.000 din.). Prav to povečanje bi dosegli z iskanjem možnosti, da bi poiskali sredstva v določenih virih. Ti dodatni viri so predvsem pri gospodarskih organizacijah, dobili pa bi se še od prometnega davka tistega blaga, zaradi katerega življenjska raven ne bi bila okrnjena, z obdavčitvami dohodkov svobodnih dejavnosti in s posebnim prispevkom kmečkega prebivalstva za šolstvo.

Posvet je tudi razjasnil vprašanje stanovanj za učiteljski kader. Spodbudna je zamisel, da bi se pri šolskih ustanovah začel zbirati poseben sklad za gradnjo učiteljskih stanovanj, saj vemo, da je že prenekateri prosvetnega delavca prav ta problem »izučil«, da je zapustil svoj poklic in se zaposlil (za boljše osebne prejemke!) pri gospodarski organizaciji. V prihodnje bo treba tudi paziti, da bo izpraznjeno učiteljsko stanovanje zasledil učitelj, saj se v nasprotnem primeru stanovanjska kriza le še povečuje. O vseh vprašanih

pa bodo morali biti poučeni tudi prosvetni delavci; tako bo odpadla množica enostranskih kritik na gospodarjenju v komuni, zlasti še na politiko ObLO.

O naštetih predlogih, zamislih in pobudah bodo v kratkem razpravljale vse sindikalne podružnice, kasneje pa se bodo s problemi seznanili še prebivalci na zborih občanov.

Iz Suhe krajine se oglašamo

Kolektiv Kmetijske zadruge v Zužemberku se je odločil, da bo v letu 1962 močno dvignil lastno proizvodnjo. Ze ob novem letu je kmetijska ekonomska enota na Dvoru napolnila del hleva z živino, ostali del hleva pa še urejajo. Ko bodo dela končana, bodo vzeli še 40 goved. Zadruga je v dogovoru s kmetovalci, ki nameravajo dati zemljo v zakup, razen tega pa je zaprosila za dodelitev zemljišč iz splošnega ljudskega premoženja.

POPRAVILO POTI

Dostop v Sela pri Ajdovcu ter na Veliko Lipje je z motornimi vozili težaven. Ker je cesta v zelo slabem stanju, so se prebivalci Sel in Vel. Lipovec odločili za urejanje poti skozi Boršt. Pot, ki vodi mimo vinogradov, so začeli širiti in utrjevati, tako da bo mogoče z osebnimi avtomobi-

lom priti na Sela in v Vel. Lipovec po boljši in krajši poti.

V Suhi krajini je bila kmetijska zadruga v Zužemberku prva, ki je prispevala za žrtve potresa v Dalmaciji. Dala je vagon drv. Za njo so začeli zbirati prispevke tudi pionirji z Dvora ter kolektiv obrata ISKRE v Zužemberku. Sami pionirji so doslej zbrali okoli 10.000 din.

M. S.

O KRIMINALU IN DRUGIH PREKRŠKIH

Oba zbora občinskega ljudskega odbora sta na skupni seji v torek, 30. januarja, razpravljala o perečih problemih kriminala, prekrških in drugih kaznivih dejanjih, ki resno ogrožajo varnost ljudi in gospodarstvo. Odborniki se bili mišljenja, da je treba sleherni postopek dokončati, ne pa ga odlagati iz leta v leto. Odborniki so poslušali poročila inspekcijskih služb, nakar je sledila živahna razprava po vseh vprašanih. O seji bomo več poročali v prihodnji številki in razčlenili nekaj problemov, pri katerih se je razprava odbornikov obeh zborov občinskega ljudskega odbora na seji najdlje zadržala.

na Otočcu. Vendar televizorja še nima. Prav bi bilo, ko bi bila pri tem pripravljena pomagati podjetja, ki so sicer že marsikoga rešila iz zagate. — Mladina v Smarjeti se tudi lepo zahvaljuje članom gasilskega društva in Zveze borcev, ki so ji pomagali za uspešno novoletno prireditev.

D. P.

Dober pionir - dober učenec

V začetku šolskega leta sta se pionirska odreda in mladinska aktiva obeh prejšnjih navomeških osnovnih šol združila v skupni pionirski odred in mladinski aktiv. Ob dnevu republike so na slavnostni prireditvi sprejeli na novi osnovni šoli »Kostje Rupena« v pionirsko organizacijo 182 članov, na drugi prireditvi pa je bilo v mladinsko organizacijo sprejetih 200 pionirjev. Vseh pionirjev in mladincev je v šoli že 1453.

Prve dni tega šolskega leta si je pionirski odred izvolil štab in napravil načrt dela. Pionirji in mladinci se namreč udeležujejo v več kroških, predvsem pa v dramsko-recitacijskem, pevskem, baletnem in ritmičnem krožku. V tednu otroka je dramski krožek pripravil pet predstav pravljicne igre s petjem in z njo dvakrat gostoval v Krškem. V tej igri in v Novoletnih sanjah, ki so jih tudi uprizorili, so nastopili še člani baletnega krožka. Starejši pionirji in mladinci pa imajo za seboj že osem nastopov v pevskem zboru na različnih prireditvah. Petje je na šoli sploh priljubljeno, saj bodo v kratkem dobili že tretji pevski zbor. Na koncu šolskega leta bodo priredili svoj koncert. Recitatorji in člani ritmičnega

ga krožka so doslej nastopili že na več prireditvah in slavnostnih akademijah, lep uspeh pa so dosegli tudi na prireditvah za pripadnike Jugoslovanske ljudske armade. Tudi delo ostalih krožkov je razgibano. Tako imajo pionirji dveh šahovskih krožkov redna tekmovanja. Planinci predavanja v diapozitivni in skupne klete, mladji prometni mlilčnik-pionirji pa zlasti ob praznikih pomagajo pri urejanju prometa na cestah.

Za zelo uspešno dejavnost štejejo svoje sodelovanje v mladinski oddaji »Mladina o revoluciji«. Pionirji in mladinci so se razen tega udeležili več pohodov: v Topu-

ske, na Bučko itd. Ob dnevu Jugoslovanske ljudske armade so jih na šoli obiskali pripadniki JLA in jim pripovedovali o svojih doživljajih in o prijateljstvu med vojsko in ljudstvom. 20. januarja so na šoli ustanovili športno društvo, kar vsekakor dokazuje, da je močno razvita tudi športna dejavnost.

Tudi letos so se pionirji vključili v Jugoslovanske pionirske igre. Pripravili bodo vrsto tekmovanj in tudi drugače delaj po programu JPI. Se vedno pa je njihova osnovna naloga biti dober učenec, skratka z gleden pionir oziroma mladinec.

J. K.

ZROP-med uspehi in problemi

Pred kratkim je bil za Novo mesto — desni breg — občini zbor osnovne organizacije ZROP. Kot je poročal predsednik Geršič, je bila organizacija v preteklem letu zelo delavna. Med važnejše uspehe, ki govorijo o plodni dejavnosti ZROP je treba šteti vsekakor predavanja članov te organizacije na šolah, partizanski pohod na Jarovico, ki se je zaključil s streliškim tekmovanjem, kjer

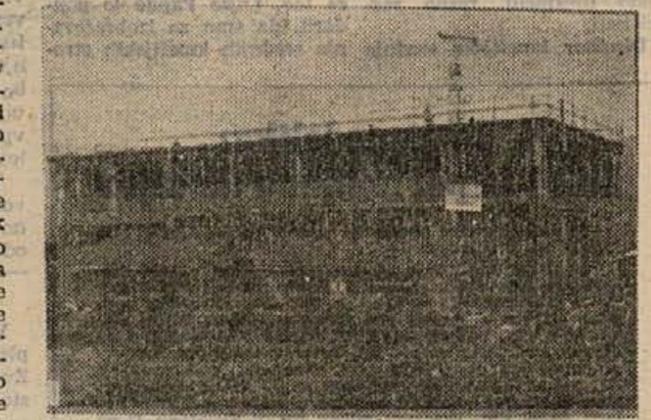
je organizacija ZROP Novo mesto — desni breg zasedla prvo mesto, in dva partizanska pohoda (proti Zužemberku in na Bučko). Ob dnevu borca so se člani udeležili športnega tekmovanja s pripadniki JLA in zmagali v vseh disciplinah razen v odbojki. Na pohod ob žici okupirane Ljubljane so poslali kar tri moštva. V počastitev dneva JLA pa so priredili z aktivnimi oficirji JLA družabno prireditev. Nadalje so za dograditev prostorov družbenih organizacij zbrali nad 42.000 dinarjev, iz svojih sredstev pa prispevali še 20 tisoč dinarjev. V okvir dejavnosti ZROP spadajo tudi tri strokovna in eno politično predavanje, vendar jih člani niso najbolj obiskali.

V razpravi je to-ariš Sepe-tavec poudaril, da je potrebna sistematična izobrazba rezervnih oficirjev in podoficirjev, zato naj pride pobuda za predavanja iz vrst članstva, ne pa od članov odbora. Razmisliti je tudi treba,

ali je za 298 članov dovolj ena organizacija ali pa bi jo treba ustnoviti še eno oziroma oblikovati pododbore. Nadalje se je razprava dotaknila drugih perečih problemov članstva in organizacije. Večina je bila mišljenja, da bi bila predavanja nedvomno bolj obiskana, če bi jih prirejali ločeno za oficirje posameznih strok. Govora je bilo tudi, kakšen naj bo lik člana ZROP. Predvsem pa bo naloga ZROP v prihodnje, da bo v svoje vrste vključil še več novih članov, da bo še bolj skrbelo za različne manifestacije, pošiljalo na pohode več moštvej in skrbelo za vsestransko udejstvovanje rezervnih oficirjev in podoficirjev. Važna naloga odbora oziroma vseh članov je tudi nadzorovanje udeležbe članov na sestankih in vestnosti rezervistov ter podobnega.

Dolžnost članov je tudi, da se naročijo na »Glasnik« — glasilo ZROP. Doslej je bilo med člani 91 odstotkov naročnikov, ker pa list prinaša mnoge uporabne in strokovne sestavke bi bilo prav, da bi bil vsak član ZROP tudi naročnik »Glasnika«.

Na koncu je potrebno omeniti, da je bila udeležba na občnem zboru ZROP slaba, kar nikakor ni v čast članom. Imamo na, da bo organizacija ZROP — desni breg za novoročnega nebolnikih v Sloveniji. Zato želimo tudi novemu odboru kar največ uspehov pri delu. Občni zbor bo imel tudi 19. januarja za občinski občni zbor ZROP.

Nov gasilski dom v Novem mestu, v katerem bo tudi prva pokliena gasilska enota v okraju, hitro raste. Gradi ga SGP Pionir

Iz Šmihela pri Novem mestu

Mnoge kritike, ki jih iznašajo državljanji na zborih volivcev, naletijo večkrat na gluha ušesa. V mislih imam nekaj komunalnih problemov, ki zmanj čakajo rešitve že dalj časa. Kdo je na primer kriv, da je cesta od kandijske bolnišnice do Šmihela že skoro neuporabna, zlasti ob slabem vremenu. Neštete jame čakajo cestarja, prav tako pesek, ki je pripravljen ob robu ceste. Ker je cesta precej prometna, saj hodijo po njej vsak dan ljudje v službo, dijaki v šole, bi jo bilo treba takoj popraviti.

Nekoliko boljša in manj prometna je cesta mimo Znančevega mlina. Na žalost pa so luči, postavljene ob njej, gorele večkrat podnevi kot ponoči. Zdalj pa so ugasnile in nikogar ni, ki bi namestil nove žarnice. Tudi na križišču cest pred Dijaškim domom v Šmihelu je večših svetil luč, pa je ni več. Kdaj bodo vse to popravili?

Prav tako imamo Šmihelčani težave s pošto. Pred leti so pošto ukinitili, nato smo jo prejeli nekaj časa vsak dan, zdaj pa traja dva ali tudi tri dni, preden jo dobimo.

O mladinski dvorani, ki jo je imela včasih šmihelska mladina, je bilo že precej napisanega, toda zaman.

Odgovorni čimtelji bi morali poskrbeti za odpravo teh napak, ker ljudje močno godrnjajo.

Janko Popovič

ŠTEVILKE VAM POVEDO, DA ...

Je imela naša občina 31. marca 1961 45.215 ljudi, medtem ko so jih osem let prej naštelil že 45.453!

Novomeška kronika

Delavska univerza v Novem mestu bo v ponedeljek, 5. februarja, organizirala predavanje Mirana Ogrina, novinarja iz Ljubljane: »Dežele sodobne Afrike«. Predavanje bo ob 18. uri v Domu JLA in bo spremljano z barvnimi diapozitivi. Vabljeni!

Pred dnevi smo opazovali dva otroke, stara okoli 10 let, kako sta plezala in skakala pod oporniki kandijskega mostu pod cesto. Ta podvig se je otrokom, ki so gledali na obeh bregovih Krke, zdel prav imeniten. Vsa stvar bi se lahko tragično končala. Ali starši vedo, kje se otroci pode?

Lokalno v muziko je v našem mestu vse premalo. Ob sobotah zvečer nimajo ljudje kje posedeti, da o plesu sploh ne govorimo. Tistih nekaj kvadratnih metrov prostora v kavarni Metropol, ki je namenjenih plesalcem vsega Novega mesta z okolico, nikakor ne zadošča. Razen tega pa mladina že ob šestih bojevitih zasede prostore in vztraja na položaju vse do začetka plesa, ostali pa, ki morajo v zadnjem trenutku

prihiti, se morajo na vratih obrniti, ker nimajo kam sedeti. Ali ne bi gostinci o tem razmisljali in skušali najti rešitev?

Kljub mraznemu vetru, ki je v ponedeljek močno pihal, so kmetovalke z dežele prinesle na novomeški trg dosti blaga. Tokrat so se jaja precej pocenila, saj je cena padla od 20 in tudi več na 25 din. Prodajali so rdeči radič po 40 ali 50 dinarjev merico, motovilec po listi cen, kisljo repa in zelje po 60 din kg. Za korenino hrena so zahtevali 20 ali 30 dir, za šopek teloha 10 din, za kisljo smetano v skodeličah 70 do 80 dinarjev in za mleko 43 din.

Gibanje prebivalstva: Rodile so: Ruža Rihar iz Skallekega 1 — dečka, Sonja Maras, Nad mlina 29 — dečka in Nada Teršar iz Cankarjeve ulice — dečka. — Poročili so se: Alojz Božič električar iz Adamičeve 3, in Angela Golobič, delavka z Dožja; Stepan Spudič, čevljar iz Ragsavske ulice, in Angela Murr, uslužbenka iz Trdinove ulice 16.

Na novomeškem sejmišču

29. januarja so na sejmišču v Novem mestu pripeljali naprodaj 661 prašičev, prodali pa so jih 647. Ker je ponorje nepričakovano zapadel sneg, iz oddaljenih krajev niso pripeljali prašičev naprodaj. Ker je bilo kupevec dosti, prodajalce pa manj, so cene spet narasle. Manjše prašiče so prodajali po 5.000 do 7.500 dinarjev, večje pa po 7.500 do 18.000 dinarjev.

Tudi letos pevsko-glasbena revija

21. januarja je bila v Metliki seja predsedstva občinskega Sveta Svobod in prosvetnih društev, na katero so bili povabljeni tudi predstavniki vseh prosvetnih društev. Pogovorili so se o letošnjih programih prosvetnih društev, ki naj upoštevajo vsebino dela, pravilno ljudsko-prosvetno kadrovske politike ter množične kulturne akcije. Kot lani bo tudi letos v občinskem merilu organizirana pevsko-glasbena revija, izveden pa bo tudi kulturni teden — ta morda s sodelovanjem prosvetnih društev črnomaljske občine — ki naj prikaže vso široko ljudsko prosvetno dejavnost v Beli krajini. Pogovorili so se še o seminarjih, o kulturnem življenju mladine, o novem klubu v Metliki, o akciji za estetsko podobo domačega kraja itd.

Belokranjski muzej, ki je lani z novo pridobljenimi prostori v metliškem gradu znatno razširil in izpopolnil svoje razstavne zbirke, si je tudi za letos napravil lep delovni načrt. Predvideno je arheološko izkopavanje na metliškem Borštu, etnografsko raziskovanje v Semiču in okolici, izpopolnitev belokranjske muzejske galerije, organiziranje štirih občasnih razstav, dopolnitev topografske NOB, manjša raziskovanja itd. V okviru spomeniškovarstvenih del bo muzej skupaj z medobčinskimi zavodom za spomeniško varstvo nadaljeval z obnovo vitvenimi deli na ruševinah gradu Pobrežje ob Kolpi, pri mitreju na Rožancu, na ostrešju in v veži metliškega gradu, na Gušičevi grobnici v Gradcu in morda še kje. Del sredstev za ta dela je že zagotovljen.

Metličani in okoličani! Ali že imate bogato ilustrirano knjižico Metlika skozi stoletja, ki jo je izdalo Belokranjsko muzejsko društvo? Iz nje se boste seznanili z zgodovino, gospodarstvom, kulturo in turističnimi lepotami vašega kraja. Knjigo dobite v metliški knjigarni!

Predavanje o Alžiriji in razgovor o filmu

Za klub v Metliki lahko rečemo, da je razgibal družbeno življenje. Prijetno je sedeti v udobnem fotelju, prebrati časopis ali revijo, zaigrati partijo šaha ali gledati televizijski program. Klub ima največ mladih obiskovalcev. Tudi za predavanja v klubu je razmeroma veliko zanimanja. Na torkova predavanja so se ljudje že navadili. Ko je bilo predavanje in razgovor o berlinskem vprašanju, je bil klub nabit poln. Zadnje predavanje o Alžiriji in Franciji, ki ga je imel tov. Ivan Zele, je pritegnilo veliko poslušalcev.

Posebno zanimivo je vzbudilo razgovor o filmu. Najprej so predvajali čški film Romeo, Julija in tema in se nato pogovorili o filmu, kriterijih ocenjevanja, dobrih in slabih filmih.

Podobno dejavnost bo moral razviti tudi klub v Gradcu, ki ima za to vse pogoje, saj bi se lahko predavanja in pripravljene razgovore, ki so bili organizirani v Metliki, prenesli tudi v Gradac.

DOPISUJTE V DOLENJSKI LIST!

JUGOSLOVANSKE PIONIRSE IGRE:

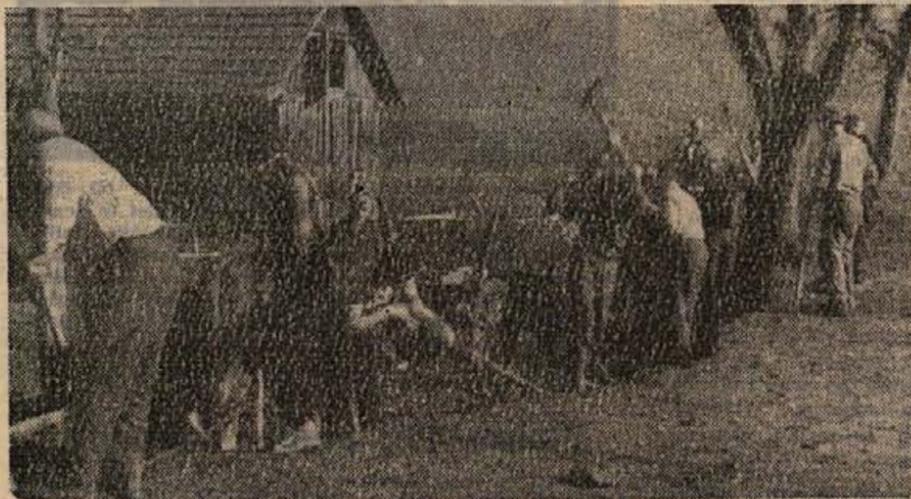
»leto telesne vzgoje mladih«

Leto 1962 je posvečeno našim najmlajšim, otrokom v predšolski dobi, šolskim učencem in mladini, da se začne tudi pri njih sistematično izvajati telesna vzgoja, in to po bioloških potrebah in po željah. Današnji družbenoekonomski in industrijski razvoj je tako nagel, da terja od slehernega člana družbe maksimalno energijo, popolno zdravje, dobro vzdržljivost in odpornost. To je dovedlo naše strokovnjake, da so začeli pri mladini s sistematično telesno vzgojo, pri čemer upoštevajo biološke potrebe razvoja, duševno sprostitvev in razvedrilo. Letošnje leto naj bo mejnik v razvoju telesne kulture tudi v naši občini. Vključiti je treba čimveč naših otrok in jim omogočiti športno udejstvovanje. Nikakor pa ne sme to delo naslednja leta prenehati; še temeljiteje je treba izvajati program, ki je bil sprejet za letos, in ga celo razširiti. Izvajalci tega programa so šole, društva prijateljev mladine, občinske zveze za telesno kulturo, mladinske organizacije, SZDL, stanovanjske skupnosti in vsi naši državljani.

Ena prvih nalog, ki stoji pred temi organizacijami, je skrb za prostor, kamor se naj otroci zatečejo. V metliški občini so danes razen šole v Metliki vse šole brez primernih prostorov za izvajanje telesne vzgoje. Nujno je potrebno, da dobi osnovna šola v Suhorju primeren in urejen prostor, kjer bi se šolska mladina in ostali lahko udeleževali v športu.

Tudi v Podzemlju je potrebno urediti prostor. Isto velja za šolo na Božakovem in v Dra-

sih. V Metliki prostor ob domu TVD Partizan ne more več zadovoljiti vseh potreb, potrebno ga je razširiti in urediti. Odgovorne organizacije bodo morale pomagati razvoju telesne kulture v metliški občini. Tudi učenci bodo s prostovoljnimi delom pomagali pri graditvi športnih prostorov. Li

20. obletnico znanega partizanskega napada na sovražnikovo postojanko na Suhorju bodo domačini in preživeli borci NOV počastili na prav svojstven način: zgradili bodo prosvetni dom oz. prizidali šoli še druge potrebne prostore. Več bomo o tem v kratkem poročali, slika pa vam pove, da so se Suhorčani že kar krepko lotili dela: izkoristili so lepo vreme zadnjih 14 dni in so že sredi zemeljskih del

METLIŠKI TEDNIK

NOVA ŠOLSKA KUHINJA

Metliška osnovna šola je največja šola v občini, saj je v njej nad polovico učencev iz vse občine. Sedanja šolska kuhinja se stiska v neprimernih in zelo majhnih prostorih ter ne more povsem zadovoljiti potreb. Kljub temu prejema v njej malico nad 400 učencev, a čez sto jih dobiva kosilo.

Prejšnji teden so začeli v gradu urejati kletne prostore za novo šolsko jedilnico. V prostorih, ki so zraven, pa bo kuhinja in shrambe. Ure-

Posvetovanje s štipendisti

Danes ob 9. uri bo v klubu družbenih organizacij v Metliki posvetovanje s štipendisti metliške občine in ostalih dijakov ter študentov. Visokošolci in srednješolci bo s problemi komunne in družbenim načrtom seznanil predsednik občine. Nato bo razgovor o problematiki štipendiranja in kreditiranja. Ob zaključku se bodo štipendisti pogovorili še o šolanju, koliko so šole povezane z življenjem, kaj nudijo za prakso itd.

Da bo v bodoče še bolj veselo, pripravljajo na Veselici nad Metliko novo gostišče

ditev kuhinje bo stala 1 milijon 200 tisoč dinarjev, 200 tisoč dinarjev je že zagotovljenih, a za 1 milijon upajo, da ga bodo dobili iz medobčinskega sklada za šolstvo. Potrebno bo nabaviti nov štedilnik in pohištvo v vrednosti pol milijona dinarjev.

V tej kuhinji bo lahko gospodinjstveni center organiziral tečaje, ki jih sedaj zaradi pomanjkanja prostorov ne more, čeprav je po tečajih veliko povpraševanje.

ki na Božakovem (od 1. do 4. razreda), v Draščičah (od 1. do 4. razreda) in na Radovčah (od 1. do 8. ali 1. do 4. razreda); Suhor z zunanjimi oddelki na Selih (od 1. do 4. razreda) in Podzemelj — z zunanjim oddelkom v Gradcu (od 1. do 4. razreda).

Alkohol je smrtni sovražnik reda in varnosti na cestah!

Pomoč prizadetim v Dalmaciji

Akcija za pomoč prizadetim v Dalmaciji je prejšnji teden uspešno potekala.

Uslužbenci občinskega odbora so od 20. do 26. januarja prispevali 13.200 din, uslužbenci Doma počitka 5200 din, kolektiv Lekarne 4000 din, sindikalna podružnica prosvetnih delavcev 5000, podmladkarji RK na osnovni šoli v Metliki 24.000, uslužbenec postaje LM 2500, podmladkarji RK na Radovici 5481, krajevne organizacije iz Gradca 22.000, kolektiv KZ Metlika 9000, krajevne organizacije iz Jugorja 17.330, a sindikalna podružnica 25.000 din. Na Bo-

žakovem so prebivalci zbrali kmetijskih pridelkov v vrednosti 13.720 din, osnovna šola v Gradcu 7000 din, mestni odbor RK v Metliki 11.300, krajevni odbor RK v Podzemlju 14.377, podmladkarji RK iz Podzemlja 3511, v Draščičah so zbrali 8550, Zdravstveni dom v Metliki 8800, KO SZDL v Metliki pa 3000 din. Tako je bilo v prejšnjem tednu zbranih 209.000 din. Občinski odbor RK, ki zbira sredstva in vodi akcijo, sproti nakazuje denar Narodni banki v Zagrebu. Poleg denarja je bilo zbranih več kosov obleke. Tudi delovni kolektivi bodo prispevali precej denarja.

Metliška klet in vinogradništvo Bele krajine

(Nadaljevanje in konec) Še pred vojno je metliška črnina slovela zaradi svoje ljubkosti in veljave. To dobro pijačo so poznali tudi preko naših meja. Po drugi svetovni vojni pa je njen sloves precej obledel, ker je bil njen pridelovalec vezan na običajno vinsko trgovino, kajti njegova lastna klet je bila med vojno porušena.

Vinska trgovina je vino po svoje pripravljala in podaljševala ter s tem kvarila njegovo prirodnost. Skratka: belokranjsko individualno kletarstvo ni bilo kos zalaganju trg z določenim vinom.

Prav zato je v Metliki nastala nova klet, ki naj bi prevzela nalogo drobnega kletarstva na vasi po načinu sodobne vinifikacije, da bi dosegli standardno vinsko proizvodnjo.

Tej zahtevi pa bo mogoče

popolnoma zadostiti le tedaj, ko bo klet primerno opremljena in oskrbljena z zadostno surovinsko bazo. Le ta je kletj nujno potrebna za izvedbo tipa metliške črnine in belokranjskega belega vina. Pri tem ne smemo pozabiti, da mora vino iz metliške kleti imeti vedno določeno lastnost, tako v dobri kakor v slabi letini. Surovinska baza je v Beli krajini nadvse potrebna, če hočemo, da bo belokranjska vinska

Piše JOZE LIKAR

proizvodnja imela v narodnem gospodarstvu ustrezno mesto in veljavo.

Ze po svoji strukturi je Bela krajina izrazito kmetijskega značaja. V njej prevladujeta vinogradništvo in živinoreja, čeprav se od vinogradništva naš človek zaradi ostarelosti ter izžrpano-

stj vinogradov, v sled načina gojitve trte, njene zastarele vzgoje in končno tudi zaradi prezgodnje trgatve težko preživlja. Vse te nevednosti povzročajo škodo kvaliteti in kvantiteti. Zato tudi pri dveh sosednjih zidanih ne dobiš — enakega vina.

Sortnih nasadov ni, prav tako ne večjih strnjjenih nasadov, kar je pogoj za dobro vinsko proizvodnjo. Rešitev belokranjskega vinarstva je torej le v obnovi vinogradništva.

Po osvoboditvi smo posvečali posebno skrb zaostalim področjem. Bela krajina je prav gotovo zaslužila vso podporo v tej kmetijski veji, da bi razvila svojo gospodarsko moč v okviru možnosti, ki jih nudijo priroda, zemlja, trta ter pridnost prebivalstva. Ima izredno dobre pogoje za vinogradništvo. Z dobro obnovo trsnih nasadov bomo povečali njeno kmetijsko zmogljivost, kar bo omogočilo prebivalstvu redno življenje in obstoj na svoji grudi.

Konfiguracija prisojnih bregov Podgorja, nagnjenega južnega pobočja Gorjancev s svojimi ostrimi predeli panonskega plitvega Krasa in zelenega belokranjskega gričevja, daje jamstvo za edinstven vinski proizvod. Temu izrednemu vinskemu predelu je priroda naklonila še to bogastvo, da je biološki in fizikološki sestav zemlje izvrsten, izvrstno pa je tudi podnebje s primernimi padavinami (pribl. 1200 mm letno), da ne govorimo o zadostni sončni energiji (pribl. 1950 sončnih ur).

Odlitna je tudi določena podlaga iz trsnega materiala, ki je bila izvedena na osnovi študija o vplivu talnih klimatskih in drugih činiteljev ter na osnovi kemijskih podatkov vina iz naših vinorodnih predelov.

Za belokranjsko območje je določen tale sortiment 2/3 žametne črnine, modre frankljne in modre portugalske, 1/3 laškega rizlinga, zelenega silvanca in rdeče kraljevine. Postranske sorte pa pred-

stavljajo: modri burgundec, rizvanec — sorte za zobanje 5%; se pravi, da bo dovolj tudi namiznih sort za prehrano z grozdem in za izdelavo sladotokov za tovarno »Belsad« v Črnomlju.

Vse je torej lepo osnovano in načrtno izdelano za tako težko zaželeno in pričakovano obnovo. Kje pa je vzrok, da je obnova obtičala?

Na kratko povedano: v kreditih.

Pravi čas je Bela krajina v tem pogledu menda zamudila. Ni bilo dovolj prožnosti, razgledanosti in poguma. Današnji čas pa zahteva čvrstih ekonomskih pogojev. Da bi premostili težave, ki zavirajo obnovo, je določeno, da se obnovi v prvi fazi vinorodni predel od Vinomera proti Draščem.

Za obnovo tega vinorodnega kraja bi potrebovali... 163.454.097 din, Kmetijska banka naj bi dala na razpolago 80.000.000 din, OLO Novo mesto 20.000.000 din, ObLO Metlika 20.000.000 din, Vno Brežice-klet Metlika 20 milijonov din in Kmetijska zadruga Metlika 20.000.000 din.

Lep predlog. Koliko je izvedljiv, je še vprašanje.

Po tej izvršeni obnovi bi prišla v poštev:

obnova na Lokvčah	83 ha
na Suhorju	71 ha
na Radovici	114 ha
v Rosalnicah	18 ha
v Metliki	17 ha

S prvo etapo 83 ha bi pričeli uveljavljati sodobno gojitev trte. Stare, že izrpane majhne vinograde s številnimi manjvrednimi sortami, ki ne ustrezajo več kvalitetni vinski proizvodnji, bomo obnovili in iz njih uredili kompleksne nasade z gospodarskimi in kvalitetnimi sortami. Brez obnove trte na teh skrajno šromošnih legah ne bo mogoč obstanek kmetela-vinogradnika. Veliki pridelovalni izdatki in zelo pičel pridelek ne dopuščata zadovoljivega razmaha. Stevilo delovnih dni za obdelavo 10 arov je že tako veliko, da ne krijemo stroškov. Stroške obdelave povečuje še ročno delo in zastareli način gojenja trt.

Z obnovo vinogradov v Beli krajini se bo Bela krajina uvrstila v napredne in bogate kraje. Zato vsi na delo za dvig naših nasadov in čimveč kreditov za obnovo!

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

OBVEZNO CEPLJENJE proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju

Proti koncu februarja bo v občini Črnomelj obvezno cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju za vse otroke, rojene v letu 1961. Cepljenje je trikratno. Prvo cepljenje bo v februarju, drugo in tretje pa po 6-tedenskih presledkih sredi aprila in konec maja.

Ponovno bodo cepljeni z istim cepivom tisti otroci, ki so bili v letu 1961 že trikrat cepljeni. Prav tako bodo ponovno cepljeni s cepivom proti davici in tetanusu vsi otroci v prvih razredih osemletk.

Obvezno ponovno cepljenje proti kozam je za vse otroke v prvem in osmem razredu do starosti 14 let.

V istem roku bodo cepljeni proti otroški paralizni vsi

Slab blagajnik

Krajevna organizacija SZDL na Sinjem vrhu pri Vinici ima blagajnika, ki ob pobiranju letne naročnine ne obišče vsakega člana te organizacije v vasi. Primerilo se je, da je moral član organizacije odnesti članarino na Vinico in se vrniti v tiskalnico organizacije. Omenjeni blagajnik se je tudi ob akciji za pomoč ponesrečencem v Makarski »dobro« izkazal: namesto, da bi sam obšel vaščane, je poslal na delo starejšo ženo, naj zbere prispevke in jih prinese na njegov dom. Vaščani so ta način odklonili in so rajši sami odnesli darila na krajevni odbor RK na Vinici.

Pomoč žrtvam potresa

Stab za pomoč pri občinskem odboru Rdečega križa v Črnomlju je do sobote zbral za žrtve potresa v Makarski naslednje prispevke:

Osnovna organizacija ZVVI v Črnomlju je darovala 18.296 din, dijaki in člani proforskega zbora gimnazije 17.652 din, krajevna organizacija RK na Vinici 30.900 din, Podmladek RK črnomaljske osemletke 46.428 din, Podmladek RK na šoli v Sinjem vrhu 16.708 din, Podmladek RK na šoli v Adlešičih 9405 din, okrajno sodišče v Črnomlju 15.000 din, osnovna organizacija RK v Butoraju 10.780

otroci, rojeni v letih 1942 do 1948, ter otroci, rojeni v letu 1961.

Točen razpored cepljenj bo objavljen v eni izmed prihodnjih števil.

V Črnomlju že več let praznujemo 19. februarja občinski praznik v spomin na znamenit dogodek iz NOB. Tega dne je bilo leta 1944 v bivšem školskem domu v Črnomlju prvo zasedanje SNOS, našega prvega slovenskega parlamenta. Ta dan so si izbrali občani kot najpomembnejši dogodek iz časa NOB in ga slavijo.

Da bi bilo praznovanje tega dne čim svečaneje, je občinski odbor SZDL imenoval devetčlanski pripravljalni odbor, ki bo izdelal program proslav s sodelovanjem družbenih organizacij in društev. Glede na to, da je do praznika le še malo časa bo imel odbor s svojimi pomožnimi komisijami polne roke dela.

Odbor se je prvič sestel 27. januarja in razpravljal o svojih nalogah. Sklical bo posvetovanje s predstavni-

ci arjev, krojaštvo »Elita« v Črnomlju 3600 din, Podmladek RK na viniški šoli 5533 din, osnovna organizacija RK na Vinici 50.000 dinarjev, trgovsko podjetje »Potrošnik« v Črnomlju 20.000 din.

V materialu pa so prispevali: podjetje »Belokranjka« v Črnomlju za 200.000 dinarjev svojih izdelkov, Belokranjsko gradbeno podjetje je darovalo 5000 opeke v vrednosti 80.000 dinarjev, Splošno čevljarstvo v Črnomlju pa je darovalo več parov čevljev v vrednosti 20.400 din.

Akcija se nadaljuje.

Kaj pa naša glavna cesta?

Rekonstrukcija ceste Gorjanci-Metlika-Črnomelj-Vinica je vedno bolj pereča — Ljudje bi radi pomagali z delovnimi brigadami, voznjami in denarjem!

»Halo! Halo! Je tam Črnomelj?«
»Da! Tu Črnomelj! Pri aparatu...!«

»Imamo službeni opravke na Dolenjskem in se nameravamo zglasiti tudi v Beli krajini, da si ogledamo in rešimo že dalj časa odprto vprašanje...! Če želite, da pridemo čimprej in v celoti zaključimo predvideno delo, pošljite v Novo mesto vaš osebni avto, skler se bomo pripeljali z vlakom, ki pripše bolj kasno!«

Vsakomur, ki potuje v Belo krajino službeno, se nam-

reč smili lastno vozilo, da bi ga uničeval po zelo slabih cestah za isto plačilo prevoženega kilometra, kot velja za dobro urejene in asfaltirane ceste.

In ta pomislek je povsem upravičen, kajti glavna cesta I. reda, ki vodi v Belo krajino iz Novega mesta preko Gorjancev, kakor tudi ostale ceste so v zelo slabem stanju. Od Novega mesta do Koroske vasi pod Gorjanci je glavna cesta primerno urejena, saj je makadamizirana, od omenjenega naselja pa se prav dobro občuti, da smo prešli v območje Gorjancev

in se približuje Bela krajina.

Človek bi morda mislil, da se posveča vzdrževanju cest premalo pozornosti in da nosi krivdo za tako stanje le cestna služba. No, na posameznih sektorjih bi bila taka ugotovitev upravičena, v celoti pa ne, kajti vendar kljub precejšnjim vloženim sredstvom za vzdrževanje ceste preko Gorjancev v sedanjem stanju ne vzdrži več naraščajočega prometa, ampak postaja vedno občutnejša ovira za razvoj gospodarstva na belokranjskem področju. Omenjeno stanje ceste ovira blagovni promet in turizem, za katerega ima Bela krajina zelo lepe pogoje, razen tega pa odvrta prihajajoče in nujno potrebne strokovne kadre na to področje.

Prav slabo stanje cestne magistrale Novo mesto-Metlika-Črnomelj-Vinica (s priključkom na cesto Zagreb)-Karlovac-Reka je bistveno vplivalo, da so naknadno spremenili lokacijo za obrat tovarne ISKRA in Tovarne

ravnega stekla. Za slednje je že bil izdelan in odobren investicijski program z lokacijo v Črnomlju, vendar so se kasneje odločili za Novo mesto.

Cesta na sektorju Gorjanci-Metlika-Črnomelj je še razmeroma utrjena, na odseku Kanižarica-Vinica pa je v deževnem obdobju vsled geomehanskih razmer tal za težja vozila skoraj neprevozna.

Zato postavljajo prebivalci, gospodarske in politične organizacije vprašanje rekonstrukcije glavne ceste vedno bolj v ospredje. Tudi potniki in turisti — posebno partizanski borci, ki obiskujejo znane jim kraje — kritizirajo nemogoči dovoz po cesti ter očitajo, da se Belokranjci sami ne trudimo v zadostni meri za rešitev tega tako važnega vprašanja.

Na pobudo ljudskih odborov sta oba ljudska odbora v Črnomlju in Metliki imenovala skupni odbor za rekonstrukcijo ceste Metlika-Vinica. Naloga tega odbora je, da razen sodelovanja in pomoči skupnosti prouči vse lokalne možnosti za pomoč pri rešitvi tega problema ter doseže, da bi pričel z deli še letos. Z zemeljskim deli, za katera so že pripravljene vsi potrebni projekti, naj bi pričel istočasno z metliške in viniške strani. Pri akciji naj bi sodelovale mladinske brigade, katerim se bodo priključili številni Belokranjci iz podjetij in ustanov, kakor tudi kmečko prebivalstvo.

To pereča vprašanje naj bi se rešilo do proslave dvasete obletnice zasedanja SNOS, ki bo v februarju 1964 v Črnomlju. Če bi bila cesta do tega roka rekonstruirana, bi pomenila pomembna obletnica tudi začetek novega obdobja gospodarske in kulturne rasti Bele krajine.

Novi zdravstveni tečaji

V črnomaljski občini se pridno pripravljajo na občne zbere osnovnih organizacij Rdečega križa, ki so se pričeli v nedeljo, 28. januarja.

Lani je občinski odbor organiziral začetne zdravstveno-prosvetne tečaje v Adlešičih, Črnomlju, Semiču in na Vinici. Tečaje je obiskovalo 80 deklet in žena. Letos se tečaji nadaljujejo v Semiču, na Vinici in v Adlešičih, kjer bodo dekleta in žene dobile koristne nasvete glede nege bolnika, higijene naselja, zakona in družine ter glede zaščite kmečkega prebivalstva.

PRIPRAVE ZA PRAZNIK

ki organizacij in društev, na katerem se bodo pogovorili in dokončno določili program slovesnosti. Odbor je zavzel stališče, naj slovesnosti ne bodo le 19. februarja, temveč naj bi praznično razporeženje trajalo več dni pred praznikom. Načelni program predvideva poučno-vzgojna predavanja iz preteklosti po vaseh, razen tega pa več strokovnih predavanj iz raznih področij družbene dejavnosti (problemi in razvoj komunne itd.). Dalje predvidevajo, naj bi za praznik začela delovati novo urejena občinska knjižnica, ki je bila ustanovljena konec leta 1961. V delovnih kolektivih naj bi se razvilo tekmovanje v urejanju delovnih v obojici itd. Občinska zveza za telesno kulturo bo pripravila razna športna srečanja in dan pred praznikom tudi razglasila rezultate delavskih športnih iger. Najboljšim ekipam bodo podeljeni prehodni pokali. Občinski svet Svobod in prosvetnih društev bo pripravil kulturno-zabavne večere v vseh krajevnih centrih v občini.

Odbor je med drugim sklenil povabiti ekipo RTV iz Ljubljane, ki naj bi posnela življenje in delo belokranjskega človeka za televizijski program.

Dan pred praznikom naj bi gostovala v Črnomlju gledališka skupina iz Ljubljane. V zvezi s praznovanjem občinskega praznika je bilo na seji izraženih še več predlogov, med drugim

tudi ta, naj bi se komunalna služba in gospodinjstvo dostojno pripravila, ker pričakujejo tudi goste iz drugih krajev, ki jim je zasedaje SNOS dragocen spomin.

V obratu Belokranjke iz Črnomlja, ki je bil lani odprt na Vinici, dela v dveh izmenah 14 deklet in žena. Vsak dan spletejo na 5 pletilnih strojih s pomočjo ostalih strojev 35 ženskih jopic. Da so delavke zadovoljne, lahko razberete iz njihovih nasmejanih obrazov na sliki. Kako potreben je bil ta obrat na Vinici, pa dovolj zgovorno priča tole: obrat nameravajo razširiti, že zdaj pa je prijavljenih za delo 100 žena in deklet iz bližnje in daljne okolice!

Plošča 170 padlim borcem

Letnega občnega zbora organizacije Zveze borcev v Semiču se je udeležilo 85 članov. Napravili so obračun dela za preteklo leto in izvolili novo vodstvo organizacije za prihodnjo funkcionsko dobo. Letos bodo uredili spominsko ploščo 170 padlim, ki jo bodo vzdajali v prosvetni dom. Odkritje plošče bo verjetno julija 1962. V tem mesecu pripravljajo tudi srečanje vseh internirancev

in zapornikov, ki so bili v italijanskih taboriščih in zaporih. Nameravajo urediti tudi peseproti Štefanu in izterjati dolg Kmetijske zadruge Črnomelj v višini 200 tisoč dinarjev, kar je zadržuje svet Kmetijske zadruge Semič namenil za spomenik.

Kmetijska zadruga Črnomelj, ki je od te zadruge prevzela premoženje, se temu plačilu na vse načine upira.

V naši občini so potrebna še obsežna investicijska dela

Slika gospodarstva se v občini Črnomelj iz leta v leto občutno spreminja in nenehna rast gospodarskega potenciala preoblikuje znano belokranjsko pasivno področje. Vrednost družbenega bruto proizvoda se je še posebno močno dvignila v zadnjih dveh letih: v letu 1960 v primerjavi z letom 1959 za 40 odst., v lanskem letu pa ponovno za 35 odst. ter tako dosegla višino 6 milijard dinarjev. Kljub navedenim uspehom se narodni dohodek in družbeni bruto proizvod komaj približujeta povprečju novomeškega okraja, medtem ko še močno zaostajata za republikanskim povprečjem. Vsi deli vodilo perspektivnega plana, da bi se z razvijanjem gospodarstva v črnomaljski komunaj približali povprečju naše republike. Po perspektivnem petletnem planu se bo vrednost družbenega bruto proizvoda povečala od 4,4 milijarde v letu 1960 na 11,8 milijarde dinarjev v letu 1965, t. j. za 168 odst., medtem ko predvideva perspektivni plan okraja Novo mesto povečanje povprečno za 106 odst.

Kljub mobilizaciji vseh razpoložljivih sredstev ter kljub povečanju obsega proizvodnje, povečanju storilnosti in izboljšanju proizvodnih asortimanov, gospodarske organizacije in občinski ljudski odbor ne bodo zmogli vseh posegov za predvideni razvoj z lastnimi sredstvi in bo potrebna občutna pomoč skupnosti. Najbolj pereče je

vprašanje finansiranja naslednjih objektov: Rudnik rjavega premoga KANIZARICA zaključuje prvo etapo rekonstrukcije. Do sedaj so bila skoraj vsa odobrena investicijska sredstva že izrpana, vendar so še nedokončani nekateri objekti: strojnica za glavni izvozni stroj, separacija, zveza med izvoznim vpadnikom in separacijo, glavna črpalnica

z jamsko trafo razdelilno postajo in vodnimi programi, poleg tega pa manjka še nekaj opreme. Med gradnjo objektov ter izdelavo opreme so nastale na več postavkah investicijskega programa občutne podražitve. To pa ne toliko zaradi dodatnih del, kot zaradi tega, ker je bil program izdelan še v letu 1956, ko so bile cene materialom in uslugam še mnogo nižje. Da bi dokončali prvo etapo rekonstrukcije bi rudnik potreboval še 60,7 milijonov din. Po tej izgradnji se bo zmogljivost proizvodnje povečala na 100.000 ton premoga letno.

Livarna in strojna tovarna BELT je pričela z rekonstrukcijskim deli 1960 in bodo zaključena letos. V programu, ki zajema 200 milijonov din, je predvidena v glavnem le strojna oprema, od katere odpade en del na uvoz. Po rekonstrukciji bo podjetje doseglo letno nad 2 milijardi vrednosti bruto proizvoda. Proizvodni program tovarne je vsklajen s per-

spektivnim planom jugoslovanske avtomobilske industrije, za katero proizvajajo že naslednje dele: zavorne bobne, karterje, ohišje spojke in druge. Poleg navedenega izdeluje tudi vibracijske stiskalnice in druge strojne naprave, predvsem za gradbeništvo.

Tovarna ISKRA — obrat SEMIC ima pripravljeno investicijski elaborat za razširitev obrata in za nabavo opreme. S 700 milijoni din, kolikor bi jih bilo potrebno vložiti v izgradnjo, bi se povečala vrednost bruto proizvoda na 1,7 milijarde dinarjev letno, število zaposlenih pa od 220 na 450 oseb. Obrat bo tudi v bodoče proizvajal v glavnem kondenzatorje.

Tudi tovarna prehrabene industrije BELSAD opravlja zaključna dela na rekonstrukciji; le-ta bo zaključena z montažo »Luwa« aparature, ki bo omogočila izdelavo sadnih koncentratov. Podjetje bo potrebovalo še okoli 30 milijonov din za izgradnjo kotlovnice s črpalnico in parovodi. Po zaključku del se bo vrednost proizvodnje povečala za 53 odst., na novo zaposlenih pa bo le 27 odst.

Podjetje Litoželezna industrija — LIC, ki je bilo ustanovljeno leta 1960 v prostorih, ki so bili adaptirani s sredstvi iz okrajnega investicijskega sklada, se razvija zelo uspešno. Podjetje proizvajajo trgovsko li-

tno, ki je vsled širokega asortimana in dobre kvalitete precej iskana. Z vložitvijo 30 milijonov din v nadaljnjo izgradnjo bo dosegla letna proizvodnja 800 ton odlitve sive litine.

Lesna industrija ZORA ima svoj žagarski obrat na neprimeren mestu, ki funkcionalno ne ustreza. Zato je nujno potrebno prenesti omenjeni obrat v neposredno bližino železniške proge in zgraditi industrijski tir. Z novo gradnjo in montažo novega gatra se bo vrednost bruto proizvoda povečala na 250 milijonov din.

Opekarna v Kanižarici je še v rekonstrukciji. Da bi končali po programu predvidena investicijska dela in začetek obratovanja v polnem obsegu potrebuje podjetje še okoli 28 milijonov din.

Kmetijska zadruga Črnomelj ustvarja na nekdanjih steliških površinah sodoben živinorejski obrat, pripravlja plan-taže zelene bora in drevesnice ter urejuje svoje poslovne enote za povežavo z zasebnimi kmetovalci. Dela so v teku in razpolaga zadruga zanje s 116 milijoni din. Z investicijskim posojilom, ki naj bi ga prejela zadruga pri glavni centrali investicijske banke v višini 194 milijonov din, bodo začeli graditi stanovanjske stavbe po posameznih poslovnih enotah, senike, sušilnice za žito in stroj-

Inž. BRANKO PETERNELJ

KOMUNIST MORA BITI viden družbeni delavec

Nedavno smo obiskali sekretarja občinskega komiteja Zveze komunistov v Sevnici tovariša Toneta Kozmusa in ga vprašali za vzroke nedelavnosti Svobode in za mnenje o združevanju sredstev. Tovariš sekretar nam je dal na stavljena vprašanja obširni odgovor:

»Najprej bom odgovoril na drugo vprašanje. Menim, da je sklep o združevanju sredstev, ki je bil sprejet 3. januarja na posvetovanju direktorjev in organov delavskega samoupravljanja gospodarskih organizacij, pomemben in gospodarsko zelo koristen. Le z združenimi sredstvi je mogoče doseči napredek. O smotrnejšem vlaganju razpoložljivih sredstev je bilo že veliko razprave v osnovnih organizacijah Zveze komunistov, problem pa je obravnaval tudi plenum občinskega komiteja Zveze komunistov.

Ze sedaj pa je potrebno misliti, da pri dodeljevanju sredstev iz tega skupnega sklada ne bi gledali preveč ozko. Upoštevati moramo potrebe za splošno kulturno in družbeno dejavnost. DPD »Svoboda« zaradi denarnih težko svoje dejavnosti ne more oživiti, potrebno pa bi ji bilo tudi dodeliti primeren prostor. Kulturno-prosvetne dejavnosti nikakor ne smemo zanemarjati. Ljudje si želijo razvedrila, mi pa smo dolžni, da jim ga omogočimo. Zavzemam se za osredotočenje javnega družbenega življenja v okviru sveta Svobod. To življenje pa bo zares uspešno takrat, če bomo Svobodo denarno in moralno podprli. Tam, kjer je za kulturno-prosvetno dejavnost razumevanje, je tudi uspeh. V Loki in Krmelju je prosvetna dejavnost zares zelo uspešna.

Zeleni bi spregovorili še o ljudskem izobraževanju. Delavska univerza izpolnjuje svoje naloge. Z njeno pomočjo smo organizirali izobraževanje zaposlenih. Vendar imam vtis, da se nekateri vodilni ljudje v podjetjih upirajo takemu izobraževanju zaposlenih. Imam občutek, da to delajo zaradi tega, ker se bojijo za svoja mesta. Ta bojazen je odveč. Se nikoli se ni dogodilo, da bi koga zamenjali, če je svojo nalogo uspešno opravil. V Sevnici in Krmelju smo lani novembra organizirali večerno politično šolo za člane Zveze komunistov, ki še traja. V Krmelju ima šola 22 slušateljev in vzorno poteka. V Sevnici se jih je prijavilo v politično šolo 30, sedaj jo pa obiskuje le še 19 slušateljev. Izostanki so povsem neopravičeni. Če želi komunist biti viden družbeni de-

lavec, se mora izobraževati. Končno pa je to tudi njegova dolžnost.

Na koncu želim spregovoriti še o sklicevanju sestankov. Cestokrat se namreč dogaja, da je sklicanih ob isti uri več sestankov. V Krmelju je bil nedavno hkrati sklican zbor volivcev in množični sestanek članov Socialistične zveze delovnega ljudstva in na obeh sestankih naj bi obravnavali perspektivni plan občine. Na Blanci je bil zbor volivcev, naslednji dan pa množični sestanek Socialistične zveze. Takšni primeri se ne bi smeli dogajati. Imeti moramo boljše odnos do državljanov! Ne vidim razloga, da ne bi bilo mogoče sestaviti načrta sestankov. Osnovne organizacije Zveze komunistov naj bi tudi temu posvetile več pozornosti.

D. Kastelic

OBETI LJUDSKE TEHNIKE

Na prvi seji občinskega odbora Ljudske tehnike v Sevnici, ki sta ji prisostvovala tudi sekretar občinskega odbora SZDL in predstavnik občinskega komiteja LMS, je predsednik Malešič razložil delo odbora in komisij. Predsednik komisij so nato poročali o svoji dejavnosti. Tako je že v teku seminar kmetijske strojne sekcije, na katerem se s kmetijskim delom na vasi seznanjajo traktoristi. Tudi fotoklub je razgibal celo in pripravlja spomladansko razstavo, nekaj fotografij pa bo pripravil za turistično društvo in Zvezo borcev. Posebno bogate načrte ima radioklub v Sevnici, ki je že dobil prostore in namerava v prihodnosti prirediti tečaj za

radioamaterje. Razpravljajo o lastnem radijskem oddajniku, ki bi ojačal prenos ljubljanske radijske postaje na področju okrog Bohorja. Razen tega bi imeli lasten enourni program. Manj razveseljivi so podatki o tehnični vzgoji na šolah te občine. Dobra volja predavateljev še ni dovolj, delavnice, orodja in izkušnje pa ni. Potrebna bo pomoč oblasti. Boljša je bila prometna vzgoja pionirjev.

Vesela je vest, da so v sevnici Koptarni že ustanovili društvo LT z različnimi sekcijami vred. V Jugotraninu in v kolektivu krmeljskega promogovnika bo v prihodnje več predavanj o tehnični dejavnosti, kar je nedvomno prav, saj se v industrijskih in dru-

SEVNIŠKI VESTNIK

Na Blanci primanjkuje vode

Poročali smo že, kako težak problem je pomanjkanje pitne vode v Blanci in v bližnji okolici. So vodnjaki in tudi nekaj studencev je, vendar zmanjka vode skoraj ob vsaki suši, kar pa je ostane, je neužitna. Tudi osnovna šola nima vode, tako da jo morajo otroci piti iz nehygieničnega studenca. Da je ta voda res neužitna, je ugotovil tudi higienski zavod. V zadnjem času je organizacija RK začela akcijo za gradnjo vodovoda. V pripravljalnem odboru so predsednik osnovne organizacije RK Vrbič, Mitus iz krajevnega urada in šolski upravitelj Zorko. Pri akciji so pripravljene poma-

gati tudi ostale organizacije in društva. Seveda tudi prebivalstvu ni vseeno, ali bo imelo pitno vodo ali ne. Ljudje bodo pomagali s prostovoljnimi delom, s denarjem in lesom. Če bodo pomagali tudi merodajni organi, smo prepričani, da bo vodovod kmalu zgrajen in bo na Blanci in v okolišnih vaseh tekla pitna voda.

S. Sk.

Tudi Blančani gledajo televizijske oddaje

Tudi Blančani so si začeli gledati televizijske oddaje. Zato so pričeli zbirati prostovoljne prispevke, zaprosili še občino za pomoč in z denarno podporo prosvetnega društva na Blanci kupili televizijski sprejemnik. Sprejemnik je v šoli. Obisk pri oddajah je vedno velik, saj je večsah celo razred premažen. Blančani so na televizor ponosni in ob njem preživijo marsikatero prijetno urico.

Tudi mi pomagamo.

Upravni odbor Podmladka Rdečega križa na sevnici šoli se vsak mesec redno sestaja. Na teh sestankih razpravljamo o problemih, ki nastajajo na šoli v zvezi s telesno higieno, snago in redom. Uvedli bomo medrazredna tekmovanja v teh točkah. Komisija, sestavljena iz pionirjev, bo pregledovala razrede in jih ocenjevala. Najčistejši razred bo vsak mesec dobil prehodno zastavico PRK.

V prvem polletju smo imeli predavanje za učence 7. in 8. razredov. Tovarišica Vintarjeva je seznanila učence z osebno higieno v vsakdanjem življenju in poudarila, da so naši družbi potrebni zdravi ljudje.

Tudi pionirje sevniske šole

NAJBREŽ SE NISTE VEDELI...

da živi v naši občini 18.649 ljudi in da nas je bilo pred osmimi leti več — 18.964;

da je bilo 30. septembra lani 3.021 zaposlenih, leto dni prej pa le 3.002;

da je skupna površina občine 29.263 ha, oziroma se ta deli na 27.764 ha rodovitne in 1.499 ha nerodovitne zemlje. Kmetijskih površin je 10.562 ha, gozdov pa 17.202 ha. Na 8.239 ha obdelovalnih površin pride 4.067 ha njiv, 310 ha sadovnjakov, 722 ha vinogradov in 3.140 ha travnikov. Pašnjakov je 2.323 ha.

Skrb za socialno podpiranje

Občinski ljudski odbor v Sevnici namerava izboljšati življenjske pogoje socialnim podpirancem in družinam žrtev fašističnega nasilja. Odsek za socialno skrbstvo občinskega ljudskega odbora bo v kratkem sestavil tak predlog in ga predložil v razpravo občinskemu ljudskemu odboru. Trenutno je v sevnici občini 249 socialnih podpirancev, 18 družin žrtev fašističnega nasilja, precej pa jih je še v mladinskih domovih in domovih onemoglih. Samo za leto 1961 so znašale oskrbne in podpore 14 milijonov 500 tisoč dinarjev.

Občni zbori sindikalnih podružnic

V februarju se bodo pričeli občni zbori sindikalnih podružnic gospodarskih organizacij. Med drugim bodo člani sindikalnih podružnic razpravljali o pravnih o delitvi čistih in osebnih dohodkov.

VELIKA NALOGA

Občinski ljudski odbor in krajevni odbor namerava v sodelovanju z zdravstvenimi delavci in organizacijo Rdečega križa izboljšati skrb za male asanacije na vasi. Z delom bodo pričeli verjetno že spomladi. Nekaj sredstev bodo zbrali s prispevki občanov in gospodarskih organizacij.

Tatjana Ficko

Dve krmeljski vesti

V nedeljo je bil v Krmelju občni zbor PGD. Iz poročil je bilo razvidno, da je bilo društvo v preteklem letu precej razgibano. Razvili so prapor in se udeleževali večjih tekmovanj, kjer so se lepo izkazali. Zahvala gre predvsem krmeljskemu rudniku, ki je gasilce finančno podpiral. Za letos imajo pripravljen obširen program, pri tem pa morajo povečati tudi število članov.

Istega dne kot gasilci se je sestala tudi krajevna organizacija Zveze borcev v Krmelju. Iz predsednikovega poročila je bilo razvidno, da je organizacija svoje naloge izvršila v celoti in da so bili njeni člani zelo aktivni. Prihodnja naloga članov bo predvsem skrbeti za otroke padlih borcev in invalidov ter pridobiti nove člane.

B. D.

Preprečujemo nesreče z redom in delovno disciplino!

»DOBER PROGRAM JE ZLATO«

Tovariš TONE FABJAN, predsednik občinskega odbora ljudske tehnike v Crnomlju je sicer šef gozdnega odseka pri KZ. Morda se na prvi pogled malce čudno sliši: gozdar se ukvarja se tehniko, pa vendar je tako! Kaj hitro se je med nama razpletel pogovor.

»Zadnji dve leti je Ljudska tehnika pri nas bolj »spala«, kot pravimo. Vzrokov je bilo več: zaradi gospodarskih izprememb je bilo težje dobiti sredstva, ljudje, ki so prej pridno delali v organizaciji, so se razbežali po svetu, pa tudi razumevanja ni bilo vedno dovolj. Skušali smo si pomagati z loterijo, ki je kaj kmalu postala kamen spopleta. Šele po dveh letih smo le nekako dobili 160 tisočakov, naš zaslužek te loterije. Vse to je bilo vzrok, da je organizacija hiralala.

»Kakšni so načrti za bodočnost?»

»Sredstva in program dela, to dvoje je prvo. Navi odbor je izbran dovolj široko, 15 ljudi je v njem. Občinski odbor SZDL nam je namenil 40 tisoč, s 160

tisočaki od loterije je sredstev za začetek dovolj. Vse

je odvisno od tega, kako bomo delo zastavili. Dober program dela je zlata vredni.

»No, pa nam povejte še kaj o tem!»

»Štiri osnovne naloge bo treba opraviti. Poživiti bomo morali delo tehničnih krožkov na šolah, saj je v njih pred dvema letoma delovalo 800 šolskih otrok. Mislimi bo treba na razstavo konec šolskega leta. Šolska tehnična komisija bo imela dovolj dela s tem. Poiskati bo treba primeren prostor za fotoklub. Lepo opremo zanj imamo, zaenkrat pa »deluje« kar v zasebni kopalnici. Avtomobil je vedno več, avtomoto sekcija pa nazadnje, kar nikakor ni prav. No, in še četrti naloga: skrb za klube Ljudske tehnike v

Beltu in v rudniku Kanižarica, kjer jih nameravamo ustanoviti. Tam bo toliko lažje, ker ne bo finančnih težav. Člani si bodo lahko vse potrebno izdelali sami. S praktičnim delom in s predavanji si bodo pro-

izvajalci, člani klubov, izpopolnjevali tehnično znanje in nato več proizvajali. Marsikdo pa bo lahko s pridobljenim znanjem prišel tudi do kvalifikacije, ki je zdaj nima.

Miloš Jakopec

SINDIKALNI OBČNI ZBORI

■ Sindikalne podružnice v naši komunici se pridno pripravljajo na občne zборе. Do sedaj so jih opravili na komunalni upravi, v podružnici cestarjev in v komunalni banki. Preostale podružnice bodo izvedle občne zборе v prvi polovici februarja.

■ Na občnem zboru cestarjev se je razvila živahna razprava o organizaciji novega cestnega podjetja in o nalogah sindikata v njem. Hkrati so predložili in sprejeli kandidatno listo za novi obratni delavski svet in za centralni delavski svet. Ugotovili so, da bo treba veliko razpravljati, pa tudi skrbeti za izobraževanje delavcev v cestni

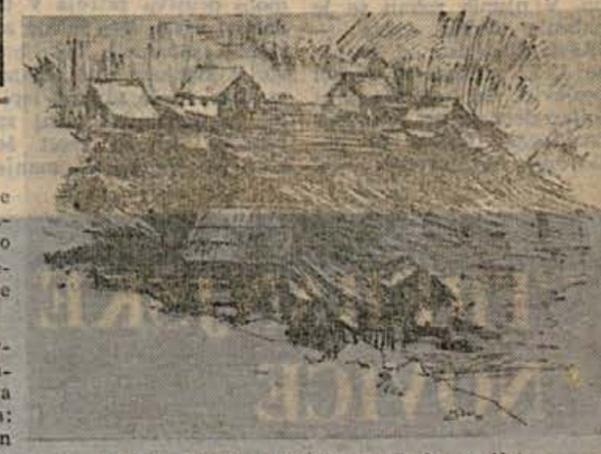
službi. Cestarji doslej niso poznali delavskega samoupravljanja in tudi podjetje je zanje novost. Treba bo torej marsikaj spremeniti, razlagati in učiti. Zaželeli so si tudi strokovnega izobraževanja, saj bo treba cestno službo v okviru podjetja izboljšati. Promet se povečuje, motornih vozil je vedno več, dobro vzdrževane ceste v Beli krajini pa bodo pomembne tudi za razvijajoči se turizem. Na občnem zboru so bili mišljenja, da bo treba resno razpravljati o rekonstrukciji ceste čez Gorjance in o priključku na avtomobilsko cesto proti Reki, ker mora biti oboje urejeno najpozneje do 29. oktobra zasedanja SNOS v Crnomlju.

Zanimivo predavanje v Loki

V Loki, kjer imajo zelo razgibano prosvetno dejavnost in klubsko življenje, so tudi letos v okviru Ljudske univerze začeli s predavanji. Prvo predavanje v sezoni je bilo preteklo nedeljo, ko je Loko obiskal profesor Ivan Milnar, zgodovinar na celjski gimnaziji. Predavanje »Zgodovina Loke in okolice« je Ločane zelo pritegnilo in so predavatelja nagradili z

aplavzom. Predavatelj je govoril najprej o oblikovanju zemeljskih plasti in o nastanku Savine struge, predavanje pa bo nadaljeval še dvakrat.

Prihodnje nedeljo pripravljajo v Loki zanimivo predavanje ravnatelja celjskega učiteljskega Antona Askercarja: »Vtisi s poti po Poljski in Sovjetski zvezi«.

Bogdan Borčić: OVCARJA (Dedno polje)

NOVICE CRNOMALJSKE KOMUNE

Take udeležbe in razprave volivcev ni bilo že več let

Zbori volivcev, ki so bili sklicani na pobudo Socialistične zveze po vseh volivnih enotah, so bili zelo obiskani. Udeležba je bila za več kot 100 odst. večja kot običajno prejšnja leta. Tovariši, ki delajo po krajevnih organizacijah SZDL, so povedali, da tako številne udeležbe ni bilo še na nobenem zboru volivcev zadnja leta in seveda tudi ne tako živahne diskusije. Umljivo, saj je bila glavna točka: predlog perspektivnega plana razvoja kmetijstva v občini.

Vsi zbori volivcev (od predvidenih 22 je bilo izvedenih 20), so se pozitivno izrazili o perspektivnem planu za kmetijstvo in gozdarstvo. V večini primerov je bilo danih veliko pozitivnih pripomb. Te pripombe so šle zlasti na račun jačanja in ustanavljanja velikih družbenih obratov, na katerih je predvidena v petih letih dokaj povečana proizvodnja. Volivci so plan pozitivno ocenili, ker vedo, da je perspektiva kmetijstva le v velikih družbenih obratih.

Na staro se ne bomo vračali!

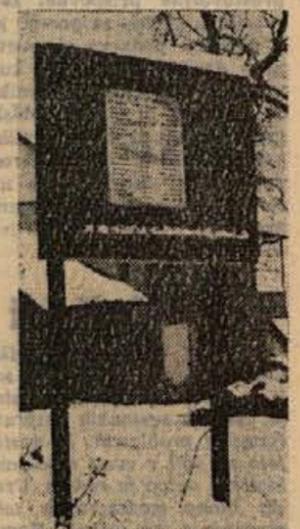
Bilo pa je tudi nekaj kritike, ki pa je v glavnem izhajala iz nazadnjaške miselnosti tistih kmetovalcev, ki sodijo, da vse, kar je novega, ne ustreza splošnim koristim naše skupnosti in da bi bilo bolje vrniti se k staremu načinu gospodarjenja. Takšna misel je neosnovana, kajti plan dovolj jasno določa, kam so namenjena sredstva: samo za gradnjo novih družbenih obratov in krepitev pogodbenega sodelovanja.

Veliko diskusije je bilo tudi o izboljšanju komunalnih naprav, zlasti tistih ki so nujno potrebne rekonstrukcije. Tako je bilo na več zborih volivcev predlagano, da naj bi se več sredstev

predvidelo za popravilo potov, mostov, zlasti pa za urejanje vodovodov, da bi izsuševali zamočvirjena področja. S tem bi namreč lahko več krme pridelali tudi na površinah, ki nam sedaj dajejo le malo pridelkov in še ti so slabi.

Zanimanje za vzrejo pujskov in mladih telet

Iz diskusije je nadalje razvidno, da volivci krepijev pogodbenega sodelovanja odobravajo. Posebno živahna je bila razprava o tistem delu plana, ki predvideva pogodbeno proizvodnjo mladih pujskov in telet za pitlišča. Večina kmetov je pripravljena skleniti takšne pogodbe, vendar menijo, naj bi cene bile vsaj do neke mere naprej določene. To utemeljujejo na ta način, da je v

Nihče ne ugovarja, da stoji v Trebnjem tabla z voznim redom avtobusov, ki ne velja popolnoma. Razburja se le takrat, kadar zaman čaka avtobus po voznem redu. Ali res ni nikogar, ki bi napravil točen spored avtobusov proti Ljubljani in Novemu mestu?

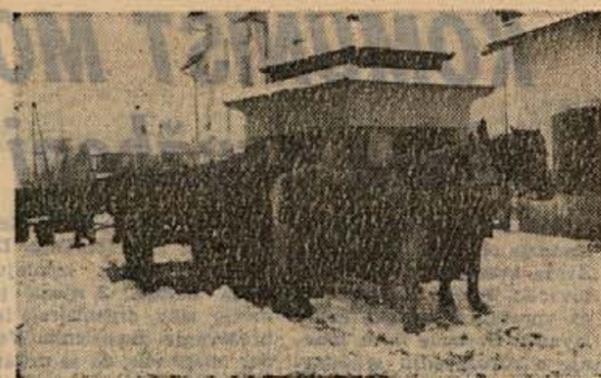
zadnjih mesecih prišlo do izpadov v odkupu pogodbenih proizvodov in da je treba v bodoče kmetovalcem boljše plačati njihovo delo. To je do neke mere tudi res, vendar pa cene niso bile tako nizke, da ne bi krile stroškov proizvodnje, nekaj pa je brez dvoma ostalo tudi za kritje kmetovih življenjskih potreb. Tam, kjer so kmetovalci začeli uporabljati več umetnih gnojil in s tem dosegli visoke hektarske donose, je bila cena teh proizvodov brez dvoma primerena. Ravno tako ni treba nobene bojazni za cene prašičkov, ki jih bodo kmetovalci redili za pitlišče. Po računu bo dala samo ena plemenska svinja, ki bi vzgojila letno samo 10 pujskov za prodajo, toliko, kolikor trije dopitani prašiči.

Kaj bo s starejšimi ljudmi na vasi?

Skoraj na vsakem zboru volivcev so razpravljali o gmočnem položaju starejših ljudi, ki so ostali na posestvih. Ti ljudje danes niso več sposobni za delo, imajo pa zemljo. Pripravljeno so oddati svoja posestva v zakup KZ, vendar je mnenje volivcev, da bi bilo potrebno tem ljudem zagotoviti obstoj. Nadalje so bili mnenja, da je najemnina 8.000 din za hektar zemlje prenizka. Mislim, da zaenkrat še ne bi bilo potrebno zaradi tega ustvarjati takšnih problemov, ker takrat, ko bo prišlo do številnejših primerov, bo urejeno po vsej verjetnosti tudi to vprašanje. Da je najemnina prenizka, tudi ne drži; kar vzemimo primer: ko kmetovalec da v zakup kmetijski zadrugi v najem 1 ha zemlje, mu s tem prenehajo vse obveznosti, istočasno pa tudi vlaganja. Če pogodba traja 10 let, dobi v tem primeru kmetovalec 80.000 dinarjev samo za najemnino, s tem pa je že v večji meri odplačana tudi zemlja. Ker pa se posest s tem popolnoma nič ne spre-

meni, ostane zemljiškoknjižni lastnik še vedno kmet sam, torej ima še vedno možnost, da to zemljo proda. Razen teh problemov so obravnavali na zborih še marsikaj drugega. Naprednejši kmetovalci in občani so mnenja, da bo vse v redu potekalo, treba pa je več zaupanja in tesnejšega sodelovanja.

Tone Zibert

Tudi pozimi odkup krompirja v Trebnjem ni prenehal

Mezdna miselnost ni pogoj za socialistično gospodarjenje

Pred dnevi je direktor podjetja »Mesozdelka« v Mokronogu sklical sestanek delovnega kolektiva z namenom, da bi se pogovorili o problemih podjetja in medsebojnih odnosih, češ da so odnosi delavcev do direktorja postali nevzdržni. Sestanek, ki ga je direktor sam pripravil, pa ni rodil uspehov, kakor jih je tovariš Bulc pričakoval.

Ze na začetku sestanka je prišlo do precejšnjega nasprotja; obravnavali so direktorjevo odpoved, ki jo je sam utemeljeval s tem, da zapušča podjetje zato, ker se s takim kolektivom ne da več delati, in da se dela le prevelika škoda pri nepravilnem slačenju kož. Prišlo je do burne razprave, ki je tovariš Bulc ni pričakoval oziroma je ni bil vajen. Tokrat se je zgodilo, da so delavci enotno zastopali svoje stališče in hoteli uveljaviti svoje pravice. Delavsko samoupravljanje je bilo v podjetju le na papirju. Direktor je udaril po mizi in njegova je obveljala. Veljalo je načelo, da je bolje molčati, če

še nimaš priskrbljene druge službe.

Cudno je slišati, da se nekdo še po dvanajstih letih samoupravljanja ne more živjeti v stvarnost. Dejstvo je, da so delavci v »Mesozdelki« skrbeli le za proizvodnjo, medtem ko pri delitvi dohodka niso bili upoštevani. Iz pravilnika o delitvi osebnih dohodkov se je videlo, da je dohodek skladiščnika 20.640 dinarjev. Ko je računovodja izdelal plačilno listo in jo pokazal direktorju, mu je ta ukazal, naj izplača skladiščniku le 18.000 dinarjev. Ko je hotel ta delavec po prejemu dohodka zvedeti, zakaj ni bil izplačan po pravilniku, mu je direktor kratko pojasnil: »Zato, ker zame nisi skladiščnik, pač pa pomožni delavec!« Tako je tudi bilo: ključ od skladišča je imel tudi direktor, zakaj bi bil

potem potreben še poseben skladiščnik?

Za čiščenje ribnika je tovariš direktor samovoljno odobril 33.584 dinarjev. Kolektiv je za zadevo izvedel šele takrat, ko je prišel račun z gospodarskega sodišča, da je treba dolg poravnati. Na račun podjetja je bilo naročenih tudi 25 jeklenk plina butan, v predelavi pa so ga porabili le 5 jeklenk. Kam je šlo 18 jeklenk ni znano. Ali je preostali plin sušij klobase ali pa so se na njem pražili rezki?

Ali je torej vzrok direktorjeve odpovedi v »Mesozdelki« slabo gospodarjenje kolektiva? Ali je bil odnos kolektiva do direktorja res nepravilen?

Se so primerji samovolje, ki jih nismo našli, vendar bo tudi teh slej ko prej konec.

—Le—

Omarice za televizorje

Mizarsko podjetje »Hraste« v Sentlovrencu je začelo serijsko izdelovati nekatere predmete, ki so na trgu zelo

iskani. Televizijske omarice in kombinirane mize ugajajo še tako zahtevnemu kupcu. Če vemo, da je podjetje do nedavnega opravljalo le vsa mizarska dela in usluge, je to res razveseljivo.

Bo Veliki Gaber res brez pošte?

Slišali smo, da nameravajo ukiniti pošto v Vel. Gabru, ker ni rentabilna in delovno mesto uslužbenca ni dovolj izkoriščeno. Verjetno je to res, vendar to še ni dovolj tehten razlog, da bi se morala pošta ukiniti. O zadevi je razpravljal kraj. odbor SZDL in ugotovil, da bi to bil hud politični udarec, ki ga občani ne bi mogli razumeti. Pošta v Vel. Gabru obstaja že nad 60 let. Vzdrževati jo je mogla rajnka Avstrija in profiljska stara Jugoslavija, pa da je ne bi mogli danes, ko stalno poudarjamo skrb za razvoj delovnega človeka?

Ker pošta ni samo pridobitno podjetje, ampak tudi javna služba, naj upra-

va pošte v Novem mestu poišče kakšno rezervo za kritje primanjkljaja. Če bo potrebno, bo verjetno tudi ljudska oblast priskočila na pomoč in se bo na ta način zadeva lahko uredila. Zelja občanov pa je, naj pošta v Vel. Gabru ostane neokrnjena, kot je sedaj. Ko pa bo promet narasel, bodo sedanji razlogi za ukinitve sami ob sebi odpadli.

M-ič.

Janez Ljubič

NAS OBISK

Najbolj ga imajo radi taborniki...

Ko smo iskali ljudi za sodelovanje pri komisiji za delovanje pri komisiji za našega tihga FRANCETA REZUNA. »Prav rad bi so-

lavec. Na osnovni šoli v Trebnjem poučuje zemljepis in zgodovino. Učenci ga imajo zelo radi. France poučuje tudi v večerni šoli — oddelek za odrasle, vodi ljudsko univerzo, je član šolskega odbora in raznih komisij in drugih odborov. Z vso vnemo in požrtvovalnostjo pa dela na taborniškem področju. Z ljubeznivo do organizacije daje navodla ukaželnim čebelcam in medvedkom ter jih vodi na daljše in krajše pohode. Z njimi ima predvidene lepe načrte, ki jih misli letos uresničiti.

deloval, toda pri tolikem delu ti res ne morem obljubiti rednega sodelovanja, je dejal naš France. Franc Režun je tih, skromen, marljiv prosvetni de-

Tako obsežno je delo prosvetnega delavca in kljub temu še prepogosto slišimo, kako jim je lepo! V resnici pa naš France skoraj ne najde več časa, ki bi ga posvetil svojim ljubim hčerama in ženi.

Mara Drobnič

Netočna tehničar ali goljufija?

Šef proizvodnega okoliša kmetijske zadruge v Trebnjem in poslovodja trgovine z reprodukcijskim materialom J. L. je v lanskem oktobru in novembru tehtal krompir, ki ga je ed zasebnih kmečkih pridelovalcev odkupila zadruga. Voz za vozom se je vrstil na javni tehtnici v Trebnjem in J. L. je izdal listke, na katerih je bila napisana količina in cena krompirja. Kmetje so potem dobili v zadrugi plačilo in se v upanju, da je šlo vse v najlepšem redu, vrnili domov. Seveda so bili nekateri izplačani tudi kasneje, za »nekatero« pa je denar prevzel kar J. L. oziroma njegov prijatelj, češ da mu je tako naročeno. V njunih rokah se je nabrala čedna vsota — 79.640 dinarjev, od katere se J. L. nikakor ni mogel posloviti. Od kod naenkrat toliko denarja pri šefu proizvodnega okoliša in poslovodji, so zvedeli šele

kasneje oziroma je J. L. sam pojasnil, ko so mu v zadrugi odpovedali delovno razmerje.

J. L. je trdil, da se je zaradi netočnosti javne tehtnice nabralo 5.295 kg krompirja, kar je opazil šele takrat, ko so kmetom že izplačali. Držalo pa bo nedvomno to, da je pri vsakem tehtanju sam odkrnil določeno količino. Če je hotel pri blagajni KZ zanj

dobiti denar, je »moral« na listek javne tehničar napisati izmišljeno ime. S takimi listki je sam prevzel denar, na dva listka pa je 36.975 dinarjev dobil njegove prijatelji, ki jih je seveda takoj nesel »pravemu lastniku«.

Zadeva je spet primer malomarnosti ali premišljene goljufije. Na tehničar se ne tehta samo blago, ampak tudi človekovo poštenje!

Dobili bomo najmlajše prometne miličnike

Posebno mesto v dejavnosti Ljudske tehnične v Trebnjem in okolici zavzema prometna vzgoja. Avtomoto društvo prireja v ta namen vsako leto tečaj za voznike amaterje. Tako bo sta v kratkem dva tečaja: za tiste, ki še nimajo izpita, in dopolnilni tečaj za voznike, ki so izpit že opravili. Veliko zanimanje

za prometno vzgojo je tudi med mladino. V Trebnjem in okolici je bilo več predavanj za šolsko mladino ter odrasle. Na splošno je prometna vzgoja zelo razvita na šolah v Trebnjem, Sentlovrencu, Dobrniču in Dol. Nemški vasi, kjer so pionirji že dobili prometne značke. Ponekod se pionirji pripravljajo za kolesarske izpite. Mladinci osmega razreda trebanjske osemletke pa imajo že dalj časa tečaj o spoznavanju mopeda in bodo na koncu leta delali tudi izpit na tem vozilu. Posebna skupina pionirjev na tej šoli pa bo kmalu dobila uniforme prometnih miličnikov. — Uspehi so dovolj vidni in prizadevnost učiteljsva in članov LMS se je izplačala.

TREBANJSKE NOVICE

Razprava o političnih in gospodarskih problemih

29. januarja je bila v Vidmu-Krškem seja občinskega odbora SZDL, ki ji je prisostvoval tudi sekretar okrajnega odbora SZDL Miro Gošnik. Referat o nalogah v zvezi s sklepi okrajne konferen- ce SZDL in II. plenuma glavnega odbora SZDL je prebral predsednik občinskega odbora SZDL Lojze Štih.

Več kot dve uri so člani razpravljali o političnih in gospodarskih problemih v komuni. Velik del razprave je bil posvečen razvoju kmetijstva v komuni. Upoštevati je treba namreč socialne probleme kmetov, ki odajajo zemljo v zakup. Tega pa same kmetijske zadruge ne morejo rešiti. Osnovni problemi razvoja kmetijstva so tudi velika vlaganja, ki se jim nekateri upirajo, ker jih smatrajo za neekonom- skih. Vendar je politika vlaganj v kmetijstvu pravilna in za jugoslovansko gospodarstvo zelo koristna.

Nadalje je bilo na sestanku obravnavano delo krajevnih organizacij SZDL. V občini je 42 krajevnih organizacij. Vse niso delavne, nekatere

pa so preveč usmerile svojo dejavnost na reševanje gospodarskih problemov svojega kraja. V teh organizacijah je tudi 21 sekcij, ki pa razen sekcije za izobraževanje in kmetijstvo niso pokazale vidnejših uspehov. Ker je najuspešnejša oblika dela ravno v sekcijah, bo občinski odbor SZDL posvetil sekcijam več pozornosti.

Dobro oskrbovana trgovina z zelenjavo na Senovem

Ze večkrat smo poročali, da je trgovina z zelenjavo na Senovem s kmetijskim pridelki slabo oskrbovana. Ob nedavnem obisku pa smo ugotovili, da se je stanje znatno izboljšalo. Na zalogi so imeli korenček po 50 dinarjev, rdečo peso po 50 dinarjev, kisló zelje po 70 dinarjev, zveže zelje po 40 dinarjev, čebule po 120 dinarjev, solato po 300 dinarjev in pomaranče po 270 dinarjev. Petersilja in limon pa jim je ravnokar zmanjkalo. Novost v trgovini je, da od 19. januarja prodajajo tudi mleko po 50 dinarjev liter. Zaenkrat ga prodajo dnevno le 60 litrov.

Delo sekcij in krajevnih organizacij ni moglo biti najboljše že zaradi tega, ker organizacije nimajo svojih prostorov. Nekateri člani organizacij pa so preobremenjeni s funkcijami, saj jih imajo nekateri kar po 15 in več. Zato je bilo predlagano, da bi v vodstva krajevnih organizacij vključili čimveč mladine.

Za čimboljšo izvedbo reforme šol naj bi ObLO napravil dobro analizo o dejanskih potrebah šolstva.

V obratu družbene prehrane v Vidmu-Krškem je nastal problem, ker je tovarna celuloze in papirja odpovedala kuhanje enoločnice. Ta nenadni ukrep tovarne naj bi odgovorni činitelji še proučili. Vsekakor bo potrebno za obrat družbene prehrane poiskati primerno rešitev. Na sestanku je bilo nadalje predlagano, naj bi ljudje sodelovali pri gradnji otroških igrišč in varstvene ustanove na Vidmu. Ker potrošniški sveti do sedaj niso zaživel — trgovska podjetja namreč

Konferenca šolskih upraviteljev

22. januarja je bila v Vidmu-Krškem konferenca upraviteljev šol. Razpravljali so o ustanovitvi aktivna šolskih upraviteljev in poslušali poročilo o delu aktivna pedagoškega društva. Razprava je bila živahna zlasti glede dolžnosti šolskih upraviteljev kot pedagoških vodij.

Konferenca je sprejela sklep, naj šole sestavijo delovne in študijske načrte in naj vodijo točno evidenco tistih otrok, ki so lani napredovali kljub slabim ocenam. Tem učencem je namreč treba nuditi dodatno pomoč.

Na koncu so se šolski upravitelji pogovorili o športni znački in o ustanovitvi šolskih športnih društev. Vsaka šola pa naj bi iz vrst učiteljskega kolektiva izbrala socialnega delavca in poklicnega svetovalca.

Z uživanjem mleka krepimo zdravje!

niso upoštevala njihovih predlogov — naj bi sveti v bodoče delovali v okviru stanovanske skupnosti. Obravnavana je bila tudi delitev čistih in osebnih prejemkov v gospodarskih organizacijah. Pri sestavljanju pravilnikov so se namreč v nekaterih podjetjih dogodile grobe nepravilnosti, ker so vodilni preveč upoštevali samo sebe.

V razpravi je sodeloval tudi sekretar okrajnega odbora SZDL Miro Gošnik, ki je med drugim poudaril, naj bi program občinskega odbora SZDL vključeval vse sklepe okrajne konferen- ce.

Na seji občinskega odbora Socialistične zveze je bil sprejet delovni plan za prihodnje štiri mesece.

Sprašujemo: zakaj tako?

Problemov vzdrževanja in nabave tehničnih naprav za široko potrošnjo ne bomo reševali s tem, da ukinjamo n. pr. radio in elektro delavnice!

Trgovine z železino in tehničnimi napravami so danes v glavnem že dobro založene s proizvodi za široko potrošnjo. V njih je bogata izbira: od hladilnikov, bojlerjev, pralnih strojev, električnih štedilnikov, radijskih ter televizijskih sprejemnikov pa vse do šivalnih strojev, loščilcev in mikserjev. Tudi cene tem proizvodom so precej različne. Odvisno je le, od katere tovarne je trgovsko podjetje nabavilo proizvode. Potrošnika največkrat zamikajo vabljuje nizke cene in se zato odloči za cenen nakup. Ko pa želi napravo upo-

KROJNO-ŠIVALNI TEČAJ V KOSTANJEVICI

Od 11. novembra do 14. januarja je bil v Kostanjevici (v bivši Kuntaričevi gostilni) krojno-šivalni tečaj, ki ga je priredila tovarna šivalnih strojev »Mirna«. Tečaj je obiskovalo 33 deklet in žena iz vseh okoliških krajev. O koristih in izkušnjah, ki so si jih obiskovalke pridobile, lahko povedo žene in dekleta same, veliko njihovega truda pa je bilo prikazanega tudi na razstavi 14. januarja. Le malo kdo je verjel, da so bili razstavljeni izdelki res delo obiskovalk tečaja. Tečajnice so za uspeh zelo hvaležne svoji učiteljici Ivanki Vranesic in zakonecma Kuntarič, ki sta odstopila prostora. Vse udeleženke prvega tečaja pa želijo, da bi bil skoraj že nadaljevalni tečaj.

—ko—

drugi stroški do servisa več, kakor je vredno samo popravilo naprave.

Obrtno uslužnostna dejavnost v občini Videm-Krško močno zaostaja za dejanskimi potrebami in željami pribivalstva. Zato so ljudje primorani iskati takih uslug v večjih mestnih središčih. To pa zopet povečuje stroške uslug. Namesto da bi pričeli razmišljati o ustanavljanju novih servisnih delavnic, sta bili v tem mesecu ukinjeni radio in elektro delavnice. Ljudje se upravičeno sprašujejo: zakaj tako?

Prej ali slej se bo treba resno lotiti ustanavljanja servisnih delavnic v Vidmu-Krškem. Morda bi se problem najlaže rešil tako, da bi učne delavnice na tehniški srednji šoli prevzele vsa servisna in splošna popravila tehničnih pripomočkov v gospodarstvu in gospodinjstvu. Upoštevati moramo, da je na tehniški srednji šoli dovolj strokovnjakov, pa tudi prostori so deloma že urejeni. Brez dvoma bi bil ta servis vzorno organiziran in bi glede na strokovnost vodinega osebja lahko nudil potrošnikom zares kvalitetne usluge. Servis bi dajal tudi strokovne nasvete. Vendar bi bilo potrebno tehniški srednji šoli zagotoviti sredstva za opremo delavnic in manjšo preureditev prostorov. Šola bi z dohodki iz obrtno uslužnostne dejavnosti sčasoma opremila servisne delavnice s potrebnimi stroji in pripomočki. Najvažneje pa je, da bi bil s tem dokončno rešen problem obrtno uslužnostnih uslug v občini Videm-Krško.

V Veliki vasi pa prazna dvorana ...

Lelavska univerza je s pomočjo sekcij za izobraževanje pri krajevnih odborih SZDL organizirala lani decembra razgovore o kmetijstvu. V 17 krajih v občini je tem zanimivim razgovorom prisostvovalo okrog 800 občanov. Ljudje so se zanimali za kmetijske probleme, ponekod pa so razpravljali celo o šolstvu in komunalni dejavnosti kraja. Zanimive razprave so bile včasih podobne že zborom volivcev. Vsekakor pa so bile za ljudi koristne. Vaščani so izrazili željo še po predavanjih, kako vzrediti živino za plemo in trg. Delavska univerza iz Vidma-Krškega je tudi tej želji ugodila. Taka predavanja je pripravila že na Zdo- lah, v Drnovem in Mrtvicah.

Predavala sta veterinarja Karel Vrečar in Avgust Slokan.

Predavanje je bilo predvideno tudi v Veliki vasi. Vaščani so bili pismeno povabljeni na predavanje, pa ni nihče prišel. Tudi drugi poskus je bil neuspešen; v zakurjeni dvorani je predavatelj zaman čakal ljudi. Res, prava sramota za pribivalce Velike vasi!

Zimovanje na Bohorju

Odbor za Jugoslovanske pionirske igre v Vidmu-Krškem je nedavno organiziral zimovanje pionirjev na Bohorju. Zimovanje je trajalo po sedem dni, udeležilo pa se ga je 80 pionirjev; vadili so se v smučanju in bili na krajših izletih.

Zanimiva anketa

Člani krajevnih organizacij SZDL v Krškem so te dni sprejeli anketo o bodočem delovanju organizacije. Vodstvo krajevnih organizacij, ki je anketo razposlalo, želi na ta način približati občanom vso občinsko problematiko. Organizacija namerava namreč v sklopu sekcij prirediti razgovore o aktualnih zadevah. V razgovorih naj bi vsak član SZDL povedal svoje mnenje in dal predloge. Udeležba na razpravah bi bila neobvezna. Delo krajevnih organizacij naj bi bilo usmerjeno po sekcijah, v katerih naj bi se obravnavala sledeča vprašanja:

Sekcija za stanovansko-komunalna vprašanja bi obravnavala vodovod in ceste v mestu, stanovansko izgradnjo v občini, urbanistični načrt in urejanje naselja ter stanovansko skupnost s servisi za pomoč v gospodinjstvu. Sekcija za probleme šolstva, izobraževanje in kulturno življenje vključuje raz-

pravo o finansiranju šolstva v letu 1962, o potrebah šol v zvezi s prehodom na reformirano šolo, o »Partizanu« in problematiki telesne vzgoje ter o kulturnih potrebah delovnih ljudi in poživiti kulturne dejavnosti.

V sekciji za zdravstveno in socialno problematiko naj bi bilo govora o zdravstvenem domu ter problematiki novega zdravstvenega doma in o zaposlitvi novih zdravstvenih delavcev.

V sekciji za družbeno-politična in ekonomska vprašanja je predvidena razprava o programu investicij v občini za leto 1962, združevanju investicijskih sredstev v okviru občine in izven nje, trgovini in njenih problemih, o razvoju kmetijstva ter družbenem planu občine za leto 1962.

Prezgodaj je še govoriti o uspehih sekcij, vendar je res, da se člani SZDL že sedaj močno zanimajo za novo obliko dela v organizaciji.

Za kmetijski kombinat ali proti njemu?

4. januarja so se sestali predstavniki kmetijskih zadrug, združenega posestva in občinski kmetijski strokovnjaki. Na sestanku je prevladovala razprava o združitvi zadrug in posestva v občini Videm-Krško. Združitev so predlagali predstavniki zadrug in posestva, čeravno so temu predlogu lanj nekateri odločno nasprotovali. Prav zato je sedanja razprava o združitvi še tembolj aktualna. Seveda bodo zadnje besede izrekli še združni sveti, oziroma upravni odbori in občini zbori.

Bralce bodo verjetno zanimali razlogi za združitev zadrug in posestva. Kmetijsko proizvodnjo je

lahko dobro organizirati, če so za to pogoji. Ne smemo pa trditi, da obstoječe kmetijske zadruge in posestvo niso dosegli zadovoljivih uspehov. Z razširitvijo družbenega sektorja kmetijstva, podružabljajanjem kmetijske proizvodnje in pogodbenim sodelovanjem vseh vrst so bili ustvarjeni pogoji za ustanovitev kmetijskega kombinata. Splošen razvoj kmetijstva na območju občine temelji na ustvaritvi proizvodnih središč in pridobitvi velikih površin zemljišč. Organizacija proizvodnje pa je v danem primeru uspešnejša. Kolektivni kmetijskih organizacij so prišli do prepričanja, da je spričo zastavljenih nalog

in hitrega gospodarskega razvoja nujno potrebna močna kmetijska enota. Kmetijski kolektivni so za združitev zaradi koncentracije dobrega vodilnega kadra ter zaradi povečanja in racionalnega izkoriščanja kmetijske mehanizacije. Le tako bo mogoče povečati produktivnost dela, izboljšati organizacijo dela in doseči še lepše uspehe.

V novi kmetijski enoti se bodo zmanjšali proizvodni stroški, hkrati pa povečali skladi, kar je osnova za pridobivanje novih finančnih sredstev.

Že danes je v družbeni sektor v občini vključenih 700 ha kmetijskih površin s

650 glavami goveje živine. Do leta 1965 pa naj bi bilo v družbenem sektorju 2.640 ha kmetijskih površin, od tega 2.500 ha obdelovalnih površin. Pogodbena proizvodnja naj bi zajela 6.837 ha površin. Organizirana proizvodnja bi torej bila na 9477 ha kmetijskih površin. Obdelovalnih površin bi bilo 9337 ha. Bodoči kombinat bi do leta 1965 vključeval v organizirano proizvodnjo kar 55,9 odstotka kmetijskih površin v občini.

V začetku lanskega leta je bilo na območju občine Videm-Krško več kmetijskih zadrug. Nekatere so bile uspešne, druge pa so le zvohtarile. Sele po združitvi s

kmetijskim zadrugami v Vidmu-Krškem, Kostanjevici in Brestančici je bil dosežen zavidljiv napredek. Neovustanovljene zadruge so resno pristopile k pogodbenemu sodelovanju v poljedelstvu in živinoreji. Odyevč je bila ob združitvi bojazen, da se kmetijske organizacije s tem oddaljujejo od svojih članov in močnega zasebnega sektorja. Čeravno so se sežeži uprav kmetijskih zadrug številčno zmanjšali, se je vpliv družbenega sektorja še povečal. V teh krajih so ostali krajevni združni sveti, odkupne postaje, trgovine z reprodukcijskim materialom, področne blagajne, ki izplačujejo odkupljene pridelke in živino, in končno še močna kmetijska služba. Kmetijske organizacije so se torej še bolj približale kmetijskim proizvajalcem.

Za vključitev v kmetijski kombinat se je načeloma že izrekla tudi veterinarska postaja v Brestančici z vso svojo preventivno in umetnim osemenjenjem. Tudi veterinarska postaja je uvidela, da je njen razvoj zajamčen le v večjem organiziranem kmetijskem središču.

All so pogoji za združitev kmetijskih zadrug in kmetijskega posestva v združni kmetijski kombinat, bo te dni proučila komisija kmetijskih strokovnjakov. Komisija bo svoje mnenje sporočila zadrugam in posestvu. Vsekakor bi bilo koristno, da se posamezniki in kolektiv čimprej javno izrekli za kmetijski kombinat ali proti njemu. Združitev bi bila koristna kmalu po zaključnih računih zadrug in posestva. Vendar je potrebnih še veliko razprav. D. Kasteljo

BREŽIŠKE VESTI

Da bi nam zbori uspeli iz Mrzlave vasi

Požrtvovalno delo prijateljev mladine v Veliki Dolini

Društvo prijateljev mladine je bilo v Vel. Dolini ustanovljeno že lani decembra, vendar je že veliko naredilo za prihodnje. Za novoletno jelko je organiziralo prireditve in pogostitve, zdaj pa člani pripravljajo prostore in posodo za mlečno kuhinjo. V načrtu je, da bi mlečna kuhinja nudila otrokom tople enolončnice.

Predsednik DPM tovariš Nikolič in tovarišica Kosova sta zbrala prispevke za pohištvo, posodo in ureditev prostorov. Članji mladinske organizacije pa so sodelovali s prostovoljnimi delom. Pomagali so pri napeljavi vodovoda in elektrike, pobelili so dvorano, kuhinjo in shrambo. Tudi na šolsko dvorišče niso pozabili. V načrtu imajo ureditev igrišča, ki bo služilo tudi mladinski organizaciji. Razen tega bodo člani DPM zbirali obleko in obutev za najpotrebnejše

otroke, z denarnimi sredstvi pa bo društvo pomagalo pri organiziranju izletov in taborjenj.

Mladinska organizacija že dolgo ni bila tako aktivna kot letos. Dramska skupina pripravlja igrice in pustovanja, delovna sekcija pa pridno pomaga DPM. 25 mladincev redno obiskuje tečaj Rdečega križa in Ljudsko univerzo. Razen tega se mladina ukvarja s šahom in namiznim tenisom, rada pa gleda tudi televizijske oddaje. Delovni mladini so vse organizacije obljubile pomoč pri nadaljnjem delu.

Ivanka Ciglar

AVTOMOBIL V JARKU

Na spozkni cesti pri Dobruški vasi je 27. januarja zaneslo v trenutku, ko je prehitel tovornjak, v cestni jarek osebnih avtomobil, ki ga je vozil Dobromir Vajda iz Zagreba. Na avtomobilu je za 80.000 dinarjev škoda.

Smo pred začetkom občnih zborov sindikalnih podružnic v naši občini, zato ne bi bilo odveč spregovoriti nekoliko besed o tem, kako naj bi občinski zbor potekali in kako naj bi stekle priprave, da bi bil uspeh čim večji.

Prejšnja leta je bilo pri tem opaziti nekatere pomanjkljivosti: občinski zbori so bili slabo pripravljani in so bili ponekod pač zato, ker so morali biti, in še to v zadnjem trenutku. Pri tem se je dogajalo, da je bilo poročilo samo list, iztrgan iz beležnice. Temu primerno se je odvijalo tudi delo sindikata.

Da se v bodoče kaj takega ne bi več dogajalo, je potrebno, da se kolektivi na predvidljivih sestankih temeljito pogovorijo o kandidatih, ki bi prišli v poštev za kandidatno listo in ki bodo sposobni opravljati svoje naloge.

Ponekod so podjetja volila take člane, ki za drugo niso bili sposobni, češ v sindikatu bodo pa že dobro opravljali svoje delo. Tako podružnica seveda ni kaj prida delala, ampak je le životarla.

Potrebno je tudi, da se na predvidljivih sestankih pogovorijo o tem, kaj bodo razpravljali na občinskih zborih. Mišljenja sem, naj se na občinskih zborih razpravlja o sprejetih pravilnikih, o delit-

vi dohodka in o pomanjkljivostih, ki so se mogoče pokazale; o gospodarjenju podjetja in o tem, kaj bi bilo mogoče ukreniti, da bi se stanje izboljšalo; kaj bi se dalo storiti, da bi se povečala produktivnost v podjetju; o delavskem samoupravljanju v kolektivih in o delu delavskih svetov; o notranjih odnosih v kolektivu in o skrbi za delovnega človeka ter o delu sindikata.

Tako bodo občinski zbori dosegli svoj namen, dalj smer-

nice za delo v sindikatu ter pomagali odstraniti napake, ki so se pojavile pri delu.

Z občinskimi zbori ni treba odlašati do izvršitve zaključnih računov, saj imajo kolektivi tudi brez njih dovolj snovi, vredne razprave.

Občinski sindikalni svet v Brežicah bo v prihodnjem tednu sklical sejo predsedstva, kjer naj bi se pogovorili o tem, kaj bi bilo treba narediti, da bi občinski zbori zares uspeli.

Vlado Bukošek

Za varnost delovnega človeka

V soboto je zasedala stalna komisija za varnost dela pri občinskem sindikalnem svetu v Brežicah. Dosedanje delo komisije je uspešno, vendar bi bilo bolje, če bi take komisije delovale v podjetjih. Po vseh kolektivih so pregledali delovne pogoje in naprave za higiensko varnost pri delu, ugotovljeno je bilo, da so pomanjkljivosti v glavnem odstranjene. Prihodnji pregled podjetij bo februarja in marca. Lani novembra je bila organizirana HTV razstava v Brežicah, ki je bila edina v našem okraju.

Iz knjige vtisov je bilo razvidno, da so bili številni obiskovalci zelo zadovoljni z razstavo. Februarja pa bodo organizirali predavanja o varstvu pri delu. Taka predavanja bodo v Brežicah v dvorani opekarne, v Domu JLA, v bolnišnici in v Tovarni pohištva, v Pišecah, na Bizeljskem, v Dobovi in v Bregani. Vsa predavanja bodo sprem-

ljali kratki filmi o higieni in varnosti pri delu. V Dobovi pa bo še posebno predavanje o »Alkoholu in varnosti prometa«, namenjeno predvsem voznikom in pešcem.

Temeljito so tudi razpravljali o seminarjih za HTV, ki jih bo marca organizirala Delavska univerza v Brežicah. Seminarje bodo posejali člani teh komisij, vodilni delavci in odgovorni člani kolektivov. Trajali bodo okoli 20 ur in bodo v vseh podjetjih, v Brežicah pa bo skupni seminar za manjše kolektive.

Analize izgub zaradi nesreč in bolovanj ugotavljajo, da število nesreč pada, medtem ko je bolovanj vedno več. O tem prečem problemu brežiške občine bomo še pisali, vendar pa smo mnenja, da morajo kolektivi o tem škodljivem družbenem pojavu že sedaj razmišljati. Tudi novi zakon o socialnem in zdravstvenem zavarovanju bo v marsičem vplival na odnose

Podružnica SZDL v Mrzlavi vasi je nabavila televizijski sprejemnik. Zanj in za opremo klubskega prostora so vaščani prispevali 247 tisoč dinarjev, ostalih 40.000 dinarjev pa je podaril občinski odbor Socialistične zveze Brežice. Vaščani te male vasice s 35 hišami so ponosni na pridobitev in redno gledajo televizijski program.

Problem naše vasi pa je cesta Žejno-Mrzlava vas. Doslej je bila to kolovozna pot. Lani so jo z buldozerm razširili in pri tem je tudi ostalo. Vaščani iz Žejnega so svoj odsek ceste že uredili, cestni odbor iz Mrzlave vasi pa še ni ničesar ukrenil, da bi bilo delo na cesti končano. Pri delu bi morali sodelovati tudi vaščani iz Sobenje vasi, ki bodo prav tako uporabljali cesto. Upamo, da se bo stvar premaknila pred spomladanskimi deli.

F. S.

v kolektivih in na omejevanje raznih vrst izkoriščanja.

Artičani žrtvam potresa

Zbiralno akcijo za žrtve potresa v Dalmaciji so tudi v Artičah dobro izvedli. Razen sredstev, ki so jih posamezniki prispevali v podjetjih in ustanovah, kjer so zaposleni, smo zbrali še okoli 38.000 dinarjev. Najbolj so se izkazali šolarji, ki so prispevali nad 16.000 dinarjev, ostali denar pa so zbrali med prebivalstvom. Artiški šolarji se sploh v vsaki akciji dobro izkažejo, škoda je le, da se nekaterim zdi, da se težko uče, potem pa snov res teže dojemajo.

Martin Zupančič

Pečice: veseli smo elektrike

Z nekolikanj zamude se oglašamo tokrat v našem listu — toda tudi naša elektrika je prišla k nam z majhno zamudo: sredi prejšnjega meseca nam je pa le zasvetila! Od samega veselja smo pustili goreti žarnice pozno v noč. Ze malo prej je elektrika posvetila v vasi Osredek in Križe.

Slavje smo počastili s prireditvijo, kjer so se postavili šolski otroci, šol. upravitelj pa je v govoru opisal pomen dvajsetletnice naše revolucije. Po proslavi je bila tudi skromna zabava. Med nami je bil tudi predsednik občinskega ljudskega odbora tovariš Miroslav Kambič iz Brežic in sekretar obč. komiteja ZKS tovariš Janez Volčanšek. Obema smo se lepo zahvalili za pomoč, ki jo je nudil ljudski odbor za to našo pomembno pridobitev. Tako se je tudi nam na Pečicah le uresničila dolgoletna želja. Dobili smo elektriko, česar smo se že dolgo prej veselili in za kar je bilo treba vložiti mnogo truda in denarja.

In še nekaj moramo sporočiti: dobili smo tudi televizor! Zanj se moramo zahvaliti delavskemu svetu LJUDSKE POTROŠNJE v Brežicah in spet tudi tovarišu predsedniku Kambiču, ki je posredoval za to darilo. Videli smo že prav lepe oddaje. Komaj čakamo večera, da »pogledamo v svet«, kaj se dogaja križemkrajem do-

movine in drugod. Res, prebivalcem Pečk in okolice bo 20. obletnica ljudske vstaje naše domovine ostala v trajnem spominu — proslavili smo jo z dvema lepima dogodkoma. K. M.

V dimu ognja, čenč in govoric

Ko jo zagledaš kmalu za Žužemberkom, onstran Krke, v siju januarskega sonca, je Dešča vas podobna vsem vsem v Suhi krajini. Nekaj posebnega je morda v njej samo zaradi tragedije, ki se je odigrala tu 22. januarja v zgodnjih jutranjih urah. Zaradi tragedije, ki se je pripravljala že dije časa. Tragedija, ki je posledica zaostalosti, še posebej značilne za suhokranjskega kmeta.

Sledovi pogorišča, kjer je v ognju skoroda zoglenel Milan Lavrič, bodo kmalu izginili. Razpuhtel se bo duh po osmojenem lesu in senu, le drobni koščki črnega oglja bodo še hrustali mimoidočim pod nogami.

Zivljenje teče naprej. Oni, ki jih prej ni zanimalo, kaj se dogaja pod streho na koncu vasi, oni, ki so hote zapirali oči pred dogodki, uporabljajoč prečudovito »modrost«: »V družinske zadeve se ne vtikam« in: »Enkrat sem že imel pota zaradi takšnih stvari, ne bi jih rad imel še enkrat.« pa zdaj meljejo na debelo... Čenče, govorice, sumničanja, neosnovana sklepanja in jezikanje so se kot jata črnih vran vsedla na Deščo vas. Sede na ljudeh in krakajo:

- »PRAVIJO ...
- »REKLI SO ...
- »GOVORIJO ...
- »SLISATI JE ...
- »SAJ VSI VEDO ...

Tako se začnajo umazani pajčolan govoric, ob katerih se grejeta zaostalost in zloba onih, ki so tragedijo izpremenili v kost za obrekovanje.

»Ta mladega ni bilo nič prida! Če si ga srečal na cesti, te ni nikdar pogledal v oči. Kdo pa je že slišal, da je tak človek kaj vreden? Pravijo, da je pokradel tam, kjer je prej delal, za 300 jurjev, ne vem če pri Litostroju ali pri Sapu. Bil je sam zase!«

»Nobeden ni nič vreden! Pri šinah sta morala biti dva, saj jih en sam dvigniti ne more! (iz gorečega pada so potegnili dve železni traverzi, takšni, kot so lani zmanjkale iz ograje ob cesti). Zvečer pred ognjem je hotel ženo zadaviti in otroka razpotegniti, kot je slišati. Kregali so se zaradi penziona, že skozi od jesen!«

»Ta mladi ni bil nič prida. Kradel je, saj vsi vedo, menda je tam, kjer je delal, odnesel za 120 jurjev! Potem pa še nezakonski otrok? Kdo ga bo živel? Saj sem slišala, da je prišla prijava iz Ljubljane!«

● »Kregali so se za vino, za krmo, za drva, od jeseni naprej, ko je stari prepuštil. Doma so imeli žaklje soli, pa govorijo, da si jo je morala stara izposojati. Ta mlada ji je ni marala dati, vpila je nad njo: Po vago pejd, da ti jo bom odvagala!«

● »Zažgal je, kaj ne bi! Zakaj prav zjutraj? Govorijo da zato, ker je vso noč čakal starega s puško, da bi ga ubil!«

● »Direktor podjetja je povedal v hiši, da je bil zadnja dva meseca slab delavec, da ga ni bilo večkrat na delo, saj so vsi slišali!«

● »Priden je bil, pa tudi po ženskah je rad plel, pravijo! Zakelj se tako dolgo polni, da je poln. Veste, ognji so bili že pred vojno, boljše je nič reči, kaj pa če zagori še enkrat?« (tako je pomodroval zlobni previdnež).

● »Zvečer so se kregali, saj smo vsi slišali!«

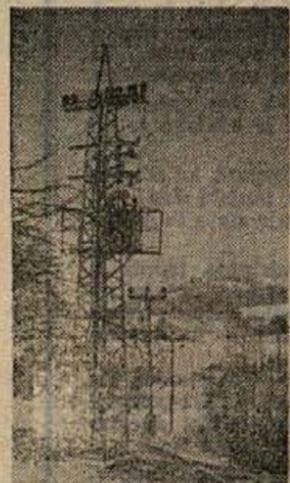

Vas je bila zbrana okoli hiše! Govorijo, da je zvečer pokazal papirje, koliko je vložil v grunt in rekel ta mladi: Bosa in gola boš petljala kruha zase in za otrokal, zaloputnil vrata in odšel.«

● Samo eno dobro dušo smo našli v vasi. Iz njenih starčevskih oči je sijala dobrot. Previdno je izbirala besede, kot da bi se bala, da bo koga ranila.

● »Priden je bil! V tovarni je delal in doma! Vsakega dela se je lotil! Plel je, žel in molzel kravo, če je bilo treba. Povsod pride kaj navzkriž, pa je nesreča tu!«

Tragedija se je pripravljala vso jesen. Nekdo, ki je zašel na stranpot, je preveč sam nosil breme, ki je bilo pretežko. Med črnimi krokerji v sosesčini ni mogel najti nikogar, ki bi mu pomagal.

Takie transformator imajo v Pečicah

NOVOTEKS: IZOBRAZIMO SE!

Letos bodo minila štiri leta, kar so v metliški predilnici stekli stroji. Marsikaj se je izpremenilo od takrat, 222 delavk in delavcev dela vsak dan v treh izmenah. V tovarniški stavbi je urejen obrat družbene prehrane, ki nudi delavcem toplo malico po 40 din in kosilo po 100 din. Pravkar urejajo sindikalno sobo, v kateri bodo sestanki, predavanja, pa tudi sicer se bo kolektiv zbiral v njej. Ljudem bodo na voljo časniki, radijski sprejemnik z gramofonom, šahovske garniture in podobno. Tudi o televizorju že razmišljajo, vendar bo treba nanj še počakati.

Obrat zaposluje vedno več plan s 108,28 odst. in izdelal 552 ton 230 kg volnene preje. Novi pravilnik, ki je obveljal že lansko jesen, ima precej zasluga za povečanje proizvodnje. Enota proizvodva, kvaliteta izdelkov in prihranki v materialno-proizvodnih stroških so merila za izračun osebnih dohodkov. Tudi težave se pojavljajo, vendar se dajo z dobro voljo in potrpežljivostjo prebrati. Kljub vsemu, kar so v obratu prezidali, dozidali in uredili lani, tudi letos ne bo zmanjkalo nalog. »Klimo« naprave in dokončna ureditev predilnice, oboje je kar precejšen grizljaj za letošnje leto. Zazidava oken in razna manjša zidarska dela bodo veljala okoli 10 milijonov, za »klimo« naprave pa bo treba odrediti kar 40 milijonov. Nato pa še 2 nova stroja za predilnico! Potem bodo v predilnici delali v treh izmenah, predilnica pa bo njene polizdelke lahko predelala v dveh izmenah. Ozko grlo, ki je doslej povzročalo precej težav v proizvodnji, bo odpravljeno!

Obrat zaposluje vedno več moških. Za metliško področje, ki je imelo leta 1958 obilo nezaposlenih žena, je takrat pomenilo veliko pridobitev. Danes pa je prav narobe. Nezaposlenih žena ni več, zaposlovanje moških pa postaja problem. Zato so se odločili najemati vedno več moških. Tako se bodo

hkrati izognili težavam pri delu v nočni izmeni. In še nekaj je: delavci in delavke v metliški predilnici so večji del novinci. Prav zato so izdelali obsežen načrt izobraževanja, ki obsega strokovni in splošni del. Kolektiv je mlad, obvečenost kolektiva o dogodkih v obratu in sposobnost pravičnega ocenjevanja pa je prvi pogoj za pravičen razvoj družbenih odnosov. K obojemu bodo pripomogla predavanja splošnega dela programa, ki jih je kolektiv v duhu lepemu številu že poslušal: o pravičnih in pravičnih podjetjih, o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov ter o delavskem samoupravljanju. Strokovna predavanja še pripravljajo. Program teh predavanj jim tekstilna tehnična šola v Kranju pripravlja posebej za pridobitev polkvalifikacije in posebej za pridobitev kvalifikacije na delovnem mestu.

Mlademu kolektivu metliške predilnice se torej ni bati bodočnosti, prav pa bi bilo, ko bi temu zgledu sledili tudi drugod.

M. J.

Dolenjski list v vsako hišo novomeškega okraja!

„Zdaj je to naš dom!“

Decembra lani je bila na Talčjem vrhu kaj živahna razširjena seja krajevne organizacije Socialistične zveze. Razpravljali so o marsičem: o organizacijskih vprašanjih, o gospodarskih zadevah in o razvoju svojega kraja. Skratka, člani so v živahni razpravi dokazali, da jim ni vseeno, kakšen bo njihov jutrišnji dan. Pomenili so se tudi o pripravah na novoletno jelko, ki je nato nadvse dobro uspela. Največ besed pa je bilo izrečenih na račun gasilskega doma. Razprava se je sukala okoli vprašanja, čigav je dom.

Mladina na Talčjem vrhu

je delavna. Prireja razne igre, mladi ljudje pa si žele včasih tudi malo zavrteti se, kdo bi jim zameril. V šolskih prostorih, kjer se sestajajo, pa to ni vedno mogoče. V vasi je lep gasilski dom. Prizadevni gasilci so ga zgradili pred dvema letoma. Gradnja je terjala od njih nemalo dela, skrbi in naporov, pomagali pa so tudi ostali prebivalci. V tem domu, ki je Talčjemu vrhu lahko v ponos, pa je poleg orodjarne prostor, ki sicer ni posebno velik, pa bi bil vendar uopraben za družbeni prostor, če bi ga kdo vzdrževal. Ko so mladi ljudje v

vasi predlagali, da bi se tam sestajali, so gasilci nasprotovali, češ dom je naš! Mladina se je razen tega želela vključiti v gasilsko organizacijo, gasilsko vodstvo pa je o njihovi prošnji dokaj nespretno razpravljalo (menda je bilo po sredi malo ljubosumnosti). Izgovori, da mora biti človek zaslužen, preden lahko postane gasilec, in da je potrebna zaprisega, preden lahko postane član, dajejo celo slutiti, da je nekatere gasilske veterane na Talčjem vrhu čas prehitel. Najbrž so že pozabili, da so tudi oni bili nekoč mladi in da vsaka

organizacija črpa nove člane iz vrst mladine.

Na sestanku so se o vsem odkrito, jasno in razumno pogovorili. Prebivalci so odločili, naj bo prostor poleg orodjarne poslej namenjen vsem organizacijam. Gasilski dom je s tem postal naš dom, v njem se bodo sestajali po potrebi vsi prebivalci, tudi otroci tistih gasilcev, ki so v začetku morda nasprotovali. Vsi prebivalci so prispevali za gradnjo doma, zato je prav, da ga vsi uporabljajo; vse organizacije so delavne: tako gasilska, kot mladinska organizacija in socialistična zveza, gasilski dom na Talčjem vrhu pa bo prebivalcem odslej še bolj v ponos, saj bodo zares imeli občutek, da je njihov.

■ Nekateri oficirji vojske in policije na Cejlonu so skušali izvesti državni udar. Njihov uskus je bil v kralj zadržal. Cejlonska levica zahteva takojšnje sklicanje parlamenta.

■ Med ZAR in Saudovo Arabijo so se v zadnjem času zelo poslabšali odnosi. Obstaja celo možnost prekinitve diplomatskih stikov. Tisk v Kairu napada Saudovo Arabijo, da noče pustiti domov tiskarskih delavcev iz ZAR.

■ Na konferenci zunanjih ministrov ameriških držav v Punt del Este se je delegacija ZDA na vso moč trudila, da bi sprejeli resolucijo o izključitvi Kube iz vseh medameriških svetov Organizacije ameriških držav. Proti prizadevanjem ZDA so glasovale Argentina, Brazilija, Mehika, Bolivija, Čile in Ekvador.

■ Indonezijsko veleposlanstvo v Washingtonu je sporočilo, da daje indonezijska vlada prednost mirolni ureditvi problema Zahodnega Irjana in na stečaj odpira vrata pogajanja v Nizozemci.

■ Na kongresu krščanskih demokratov v Neaplju je govoril politični sekretar stranke Aldo Moro, ki je obširno govoril o mednarodnem in notranjem položaju. Zavzel se je za razširitev demokratične osnove vlade in za pridobitev podpore Socialistične stranke.

■ V Sovjetski zvezi izhaja čedalje več knjig o rehabilitaciji znanih sovjetskih partijskih, vojaških in gospodarskih voditeljev, ki so bili žrtev Stalinovega terorja.

■ CK KP ZSSR bo sklical redni plenem CK 5. marca letos. Po uradnih sporočilih bo na dnevnem redu samo ena točka — naloge partije za zboljšanje kmetijstva. Poročal bo prvi sekretar KP ZSSR Nikita Hruščev. Napovedujejo pa, da bo plenem obravnavati tudi druga pereča vprašanja.

■ Ameriška nacionalna agencija za aeronavtiliko in vesolje — NASA — je sporočila, da bodo vsi poskusi potovanja človeka okoli Zemlje odloženi do začetka februarja. Prihodnji poskus bo v petek 1. ali v soboto 2. februarja.

■ Sedem socialističnih strank iz Malajske federacije, Singapurja, Severnega Bornea, Bruneja in Saravaka je zahtevalo neodvisnost za Severni Borneo, Brunei in Saravak.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

V nedeljo je na letališču Orly pri Parizu pristalo ameriško letalo. Iz njega je stopil predstavnik za tisk Bele hiše Salinger. Kmalu nato je pristalo sovjetsko letalo, iz katerega se je pojavil šef tiskovnega oddelka sovjetskega zunanjega ministrstva Harlamov. Seveda ni nihče verjel, da sta obe letali po naključju pristali na istem letališču in v istem času.

Ker sta bila oba moža zelo molčeča, so se razširile najraznovrstnejše govorice o njunem srečanju. Nekateri so trdili, da sta se Salinger in Harlamov srečala, da bi se dogovorila o sestanku med ameriškim predsednikom Kennedyjem in sovjetskim premierom Hruščevom. Drugi so trdili, da bosta uredila vse potrebne za Kennedyjev obisk v Moskvi. Tretji so trdili, da bosta pripravila izmenjavo intervjujev obeh državnikov po televiziji.

Potem se je uveljavilo mnenje, da je srečanje obeh funkcionarjev namenjeno kratko malo zboljšanju vzdušja, pripravljanju terena za poznejše resnejše stike med ZSSR in ZDA. Potem je spet prevladalo mnenje, da tiči za tem srečanjem vendarle »nekaj globljega«.

Naj bo tako ali drugače, srečanje med Harlamovom in Salingerjem je vsekakor značilno za sedanje obdobje odnosov med Moskvo in Washingtonom oziroma za odnose med obema blokoma. Za sedanje obdobje je značilno, da ni slišati toliko hrupnih izjav (če izzzvzamemo besedni dvoboj med ameriškim in sovjetskim obrambnim ministrom) kot lani. Javnost je tudi »prikrajšana« za dramatične zaplete in dogodke, kakršni so se vrstili v drugi polovici lanskega leta predvsem v Berlinu: zaprije

meje, postavitve berlinskega zidu, ki, v katerih so komentatorji opozarjali na zgodovinske analogije in opozarjali, da je bila Nemčija pravzaprav vedno v dobrih odnosih z Rusijo, kadar pa ni bila — po Bismarcku in za časa Hitlerja — da je to drago plačala. Očitno je Zahod občutljiv za vsako možnost zblizanja med Bonnom in Moskvo — brez zahodnega blagoslova seveda.

Iz Bonna še vedno prihajajo izjave, da vlada nitj ne misli na kakršna koli pogajanja z ZSSR »za hrb-

tom zahodnih zaveznikov«. Kljub temu vlada splošno prepričanje, da je ta spomenica le razburkala javnost, kar dokazuje izjave odgovornih zahodnonemških politikov in — presenetljivo celo »namig« iz DR Nemčije. V govoru po radiu je visok vzhodnonemški funkcionar poudaril, da ni govora o kakršnem koli sodelovanju med Vzhodno in Zahodno Nemčijo, dokler je ta članica NATO. Seveda je takoj pristavil, da je sovjetska politika v Evropi in Nemčiji politika miru, namignil pa je, da je DR Nemčija prva poklicana reševati probleme sodelovanja in odnosov z Bonnom.

Očitno smo priča prikritejšim in manj oprijemljivim manevrom in kontaktom med obema blokoma. Marsikaj se spleta po diplomatskih kanalih in za kulisami. Vsekakor pa je to bolj od glasnih in odkritih groženj, ko gre prej za ugled in strahovanje nasprotnika, kot za resnično diplomacijo.

Srečanje v Parizu

zaradi njih odredi svojim božičnim in novoletnim počitnicam v Švici.

Zanimiva in značilna je sovjetska spomenica bonnski vladi z dne 27. decembra lani, o kateri je skušal Bonn molčati, dokler se je dalo molčati. Potem je le moral priznati, da jo je prejel in obelodaniti njeno vsebino. V tej spomenici, ki je napisana v zelo prijaznem tonu, predlaga sovjetska vlada zahodnonemški vladi splošno zboljšanje odnosov med ZSSR in Zvezno republiko Nemčijo. Spomenica poudarja, da cena za sodelovanje med obema državama nikakor ni takšna, da bi se morala Zahodna Nemčija odpovedati svojim zvezam z Zahodom, celo niti članstvu v Severnoatlantskem paktu.

Ko je postala znana vsebina te sovjetske spomenice, je bonnska vlada storila vse, da bi jo odpravila kot brezpomembno. Toda to pot se javnost ni dala kar tako odpraviti, še manj seveda razni komentatorji na Zahodu. Pojavili so se številni član-

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

V petek in soboto je bil v Kranju VII. kongres LMS, ki je kot tribuna mlad generacije, ne le članstva Ljudske mladine, osvetlila mnoge družbene probleme in nakazala naloge mladim v nadaljnjem boju za napredek. Kongres se je odlikoval po vsebinsko izredno poglobljeni, odkriti in živahni razpravi. Mnogi delegati so oddali napisane diskusijske prispevke, ker dva dni dela kongresa nista zadoščala, da bi se lahko zvrstili vsi, ki so želeli sodelovati v razpravi.

Na kongresu so poudarili, da ima Ljudska mladina kot najširša, najbolj množična mladinska organizacija v procesu nadaljnega poglobljanja socialistične demokracije nadvse pomembno in odgovorno nalogo. V njej kot osnovni politični organizaciji mladim in z njeno pomočjo se mladi ljudje aktivno vključujejo v družbeno življenje in neposredno sodelujejo v družbeni samoupravi. Še več. Tudi organizacija sama je del razdelanega sistema te samouprave.

Delegati so v razpravi podčrtali izredno veliko zanimanje mladim ljudem za šolanje. Pri tem so opozorili, da težave pri uveljavljanju delitve dohodka po delu v šolstvu in pri finansiranju šol prek družbenih skladov ne smejo potisniti ob stran reševanje številnih vsebinskih vprašanj pri izvajanju šolske reforme. Zdi se, da nekateri družbeni in upravni organi v šolstvu, od šol pa do republike, zadnje čase skorajda ne najdejo več časa za obravnavanje ostalih, prav tako ali še važnejših vprašanj s področja vzgoje.

Kongres je obravnaval tudi pereč problem strokovnega izpopolnjevanja mladine po končani osnovni šoli. Pritisk na šole druge stopnje je vedno večji. Struktura strokovnega kadra ne ustreza potrebam proizvodnje. To nalaga naši družbi, komunam in okrajem dolžnost, da posvetijo več skrbi in sredstev povečanju kapacitet šol druge stopnje. Lani tudi ni bilo resničnega

povečanja sredstev v šolskih skladih. Sicer so se res povečala sredstva za 22%, vendar so hkrati poskočili izdatki za celih 35%. Odločno prenizki so dohodki prosvetnih delavcev v primerjavi z dohodki, ki jih imajo delavci v drugih družbenih službah in gospodarstvu.

V referatu in razpravi je močno izstopal kritični materialni položaj dijaških, vajenskih in študentovskih domov, v katerih žive predvsem učenci srednjih strokovnih in srednjih šol ter tisti, ki obiskujejo stalne in občasne poklicne šole. Tak položaj je privedel do tega, da njihove kapacitete, kljub očitnim potrebam, niso zasedene, da je v njih namesto več, čedalje manj vzgojnega osebja in še to ima pretežno neprimerno strokovno izobrazbo.

VII. kongres Ljudske mladine Slovenije

Na kongresu je bilo govora tudi o oblikovanju duhovnega profila mladine. Delitev po delu prinaša s seboj tudi nekatere pojave, ki so sicer objektivno pogojeni, a bi jih morali zavestno odpravljati. Za mladino morda najbolj problematično je določeno razlikovanje po materialni preskrbljenosti. Nemažkrat določa vrednost človeka to, če ima avto, če je dobro oblečen in podobno. Takšno vrednotenje človeka je prav lahko vzrok manjvrednostnih kompleksov pri ostalem delu mladine, katerih starši imajo manjše osebne dohodke. Zaradi tega smo se dolžni boriti proti vrednotenju ljudi po njihovih materialnih možnostih. V mladih ljudeh moramo utrditi prepričanje, da je edino delo tista osnovna kvaliteta, po kateri ga bo družba ocenjevala.

Zatem, ko sta referat in razprava obrav-

Predstavniki trgovine nimajo pripomb?

Okrajni sindikalni svet Novo mesto je v soboto povabil predsednike sindikalnih podružnic trgovskih podjetij, predsednike delavskih svetov in upravnih odborov trgovskih podjetij ter člane upravnega odbora trgovinske zbornice na razgovor. Udeležil se ga je tudi predsednik republiškega sindikata trgovske stroke tovariš Plazar.

Naloge trgovine so v petletnem programu razvoja gospodarstva v okraju velike. Tembolj, ker je trgovina do sedaj na splošno zaostajala za razvojem ostalih panog gospodarstva. Program predvideva, da se bo promet v trgovini povečal od 16 milijard v letu 1960 na 30 milijard v letu 1965. Lani je bil promet v trgovini na drobno za 19 odstotkov večji kot predlanski, promet na debelo pa se je zmanjšal za pet odstotkov. Na splošno so se lani znatno zvišali prejemki zaposlenih v trgovini, za več kot pa njihova storilnost. V nižjih stroških trgovine in lanskem letu se brez dvoma očituje boljše gospodarjenje, ki je posledica nagrajevanja po prometu in razširitev samoupravljanja.

O nalogah trgovine v petletnem obdobju ter o sedanjem stanju, ki sta ga prikazala tajnik OSS tovariš Ilc in tajnik zbornice tovariš Petan, predstavniki sindikalnih podružnic in samoupravnih organov niso imeli priložnosti. O številnih zelo perečih problemih v trgovini ni bilo razprave. Tovariš Jerič iz Mokronoga je menil, da je petletni program v okrajnem merilu izvedljiv, v posameznih občinah pa ne v enakem merilu. Direktor trg. podjetja Železnina Novo mesto tovariš Unetič je načel vprašanje investicij v trgovsko dejavnost. Investicijskih vloganj dosedaj skoraj ni

bilo. Vendar se to nanaša predvsem na občino Novo mesto in Trebnje. Menil je, da bi se morala stekati navedena od lokalov nazaj v trgovino. Hkrati je načel vprašanje reorganizacije trgovine v novomeški občini in navedel ovire, ki jih pri tem brez pravega razloga povzročajo prav tisti posamezniki, ki so prvi predlagali združevanje podjetij na področju občine in sodelovali v pripravah osnutka. Glede morebitnega zvišanja prometnega davka na maloprodajo je menil, da to ni priporočljivo, ker bi lahko vplivala na še večji odliv denarja v druge kraje. S tem so se strinjali tudi nekateri drugi.

Tarnanje, ki je značilno za nekatere predstavnike trgovskih podjetij ob raznih prilikah, češ da v trgovini ni moč ustvariti sredstev za lastni razvoj, so krepko ovrgli uradni podatki tajnika trgovinske zbornice: sedem majhnih trgovskih podjetij

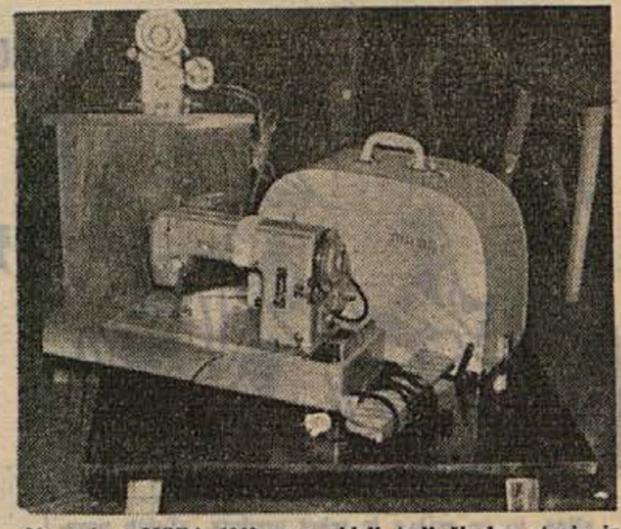
je ustvarilo skupno komaj šest in pol milijona din skladov, eno samo z približno enakim prometom pa 8 milijonov 200.000 dinarjev. Osebnih dohodki v trgovskem podjetju Straža so lani bremenili promet s 5,1 odstotka, v enem od dveh trgovskih podjetij v Črnomlju pa le s 3,2 odstotka! Se večja trgovska podjetja pa imajo še manjše poslovne stroške. Tudi o tem izredno važnem problemu, ki ga kot je znano, skuša rešiti občinski ljudski odbor Novo mesto ob podpori političnih organizacij in volivcev, navzoči predstavniki prizadetih podjetij niso imeli pripomb!

Na kratko: na vso perečo problematiko trgovine, zlasti v občinah Novo mesto in Trebnje ter vsekakor obsežne naloge po petletnem programu napredka trgovine v okraju ni bilo razprave. Od ljudi, od katerih je predvsem odvisno uresničenje naporov, da bo trgovina ujela korak z

razvojem ostalih dejavnosti, ni pripomb ali predlogov. Čudno!

Lepa pomoč z obeh bregov Kolpe

Osnovno šolo na Vinici obiskuje okrog 30 otrok iz sosednje Hrvaške. Ze dalj časa trpi šola zaradi pomanjkanja prostorov. Doslej v šoli niso imeli kje pripravljati toplo malico. Uprava šole je poslala občinskemu ljudskemu odboru v Dugi Resi prošnjo za pomoč. V zelo kratkem času so dobili odgovor, da jim je ObLO Duga Resa odobrila 150.000 din pomoči. Starši šolskih otrok s te in one strani Kolpe so se obvezali, da bodo pomagali z materialom in vošnjami. Pri zbiranju materiala je pomagala mladinska organizacija s prostovoljno akcijo. Prav kmalu bodo viniški šolarji dobivali toplo malico, ki jim bo zelo dobrodošla, saj hodijo v šolo iz oddaljenih vasi. Milica Popović

Na sejnu MODA 1962 smo videli tudi šivalne stroje iz Tovarne šivalnih strojev na Mirni. Na sliki: prenosni šivalni stroj MIRNE

Proti tuberkulozi tudi v govedoreji!

Svet za kmetijstvo pri občinskem ljudskem odboru Črnomelj je razpravljal tudi o obvezni tuberkulinizaciji v govedoreji in sklenil predlagati občinskemu ljudskemu odboru, naj sprejme odlok o obvezni tuberkulinizaciji vseh nad dva meseca starih govedu za celotno področje občine Črnomelj. Po tem odloku bodo stroški za tuberkulinizacijo enega goveda znašali 250 dinarjev; znesek bodo plačali lastniki goveda. Med cepljenjem in presoji reakcije oziroma obolenosti bo prepovedana prodaja, odtujevanje ali odgon goveda v druge kraje. Goveda, za katera bo ugotovljeno, da so tuberkulozna, bodo odrejena za zakol. Razlika med plemensko in klavni vrednostjo živali pa bo za

ubito žival plačal sklad za plačevanje odškodnin za tuberkulozne živali. Ta sklad bo ustanovljen pri občinskem ljudskem odboru. Za tiste ubite živali, za katere ob kupoprodaji niso bila predložena potrdila, da so bile že tuberkulinizirane, lastniki ne bodo dobili povrnjene odškodnine. Zato naj vsi kupeji v bodoče obvezno zahtevajo od prodajalca potrdilo o tuberkulinizaciji.

Tuberkulinizacija bo strogo obvezna. Zoper lastnike, ki na poziv občinskega ljudskega odbora ne bodo priglasili živali k tuberkulinizaciji, bodo določeni prisilni ukrepi, kajti edino tako bo akcija za zatiranje tuberkuloze pri govedu uspešna.

Jože Skof

Ces'no podjetje bo upravljalo kolektiv

Skupni in zadnji občni zbor sindikalne podružnice pri bivši Tehnični sekciji v Novem mestu in podružnice okrajnih cestarjev, ki je bil 24. januarja v Novem mestu, je imel nalogo razrešiti oba odbora teh sindikalnih organizacij in skladno z razvojem novega Cestnega podjetja ustanoviti nove podružnice ter njihove organe. Osnovani sta bili sindikalni podružnici pri cestnem obratu v Novem mestu in pri namenskem obratu (za avtopark, strojnike, asfalterje, zidarje, tesarje itd.). To spremembo v sindikalni organizaciji podjetja je obrazložil direktor Cestnega podjetja

Franc Gorene in navzoče podrobneje seznanil z novim načinom gospodarjenja cest v okraju. Dejal je, da so se s tem pravice upravljanja prenesle na celoten delovni kolektiv, upravljanje po tem organu pa ni nič drugega kakor to, da se je cestna služba decentralizirala in se tako izločila iz državne uprave. Sedaj je tudi vsak član kolektiva zainteresiran za uspeh podjetja, osebni dohodek pa se bo delil na osnovi njegovega kakovostnega in količinskega dela. V zvezi s tem čakajo podjetje še zahtevne in težke naloge. Vsekakor ne bi smeli odlašati z volitvami upravnih in samo-

upravnih organov, pa tudi ne s pravilniki in poslovniki, ki jih novi način gospodarjenja zahteva. Občni zbor je na koncu sprejel sklep, da mora biti v sindikalni organizaciji vsakdo, ki se zaposli pri podjetju in je enoglasno odobril predlog o pomoči žrtvam potresa v Dalmaciji.

J. Z.

Vodovod tudi v zaselku Dol pri Reštanju

Na prste lahko preštejemo vse hiše, ki so v zaselku Dol. Pa vendar so se tudi tu ljudje odločili napeljati vodovod. Želijo si dobre, pitne vode. Pogovorili so se, da bodo prostovoljno izkopali jarko, pa tudi; za cevi bodo nekaj prispevali. Samo 250 metrov od zaselka je izvir vode, zato računajo, da stroški za napeljavo ne bodo preveliki.

Za boljšo preskrbo z mesom

Volivci iz Trebnjega in okolice so domala na vseh zadnjih zborih razpravljali o nezadostni preskrbi prebivalstva z mesom. Predlagali so, da bi v Trebnjem osnovali prodajalno mesarijo z mesom in mesnimi izdelki. Delala naj bi predvsem v pomladarskem, poletnem in jesenskem času, ter vsaj vsako soboto in nedeljo.

Kako bomo škropili?

Sadno drevje moramo pripraviti za škropljenje: odstraniti vse suhe in polsuhe veje, prerediti krošnje, strgati mah in staro skorjo. Škropimo ob mirnem vremenu, ko je temperatura vsaj 5° C. Osebe, ki škropijo sadno drevje, morajo biti oblečene v zaščitne obleke. Med škropljenjem ne smemo kaditi ali uživati hrane in pijače. Nezapljivost pri škropljenju je bila že večkrat vzrok hudim zastrupitvam in celo smrti. Vedeti moramo

namreč, da so kemična sredstva za zimsko škropljenje sadnega drevja močno strupena za ljudi in toplotkrvne živali.

Drevo začnemo škropiti od vrha navzdol, tako da škropivo omooči sleherno vejico, vejo in deblo.

Za zimsko škropljenje uporabljamo kemična sredstva v naslednjih koncentracijah: Rumesan olje 3 odst., Rumesan ali Kreosan pasta 1 - 2 odst., Parapin 4 odst., Dinozan 1,5 odst., Sumbaril

4 - 5 odst., rumeno olje 1,5 odst. in žvepleno apneno brozgo 15 - 20 odst.

Če škropimo spomladaj ob napevanju brstov, dodamo omenjenim sredstvom še Lindan olje v koncentraciji 0,2 odst. ali Pantakan 1 odst. ali Gesarol 0,2 odst. S tem dodatkom bomo uničili tudi jabolčnega cvetočera.

Če smo več let škropili z enim in istim pripravki, bomo letos izbrali druge pripravke.

Inž. Martina Golob

»Grunt dam občini...«

»Grunt dam občini, samo podporo mi naj dajo. Ženo sva sama pri hiši. Imam 16 ha zemlje in 5 glav živine, oba pa sva stara. Kako naj plačujeva davke? Sedem otrok imam, pa nobenega doma na posestvu. Nihče se ne zmeni za naju.« Tako mi je pripovedoval šestdesetletni možakar, ko sva stopala proti Maverlenu.

»Pa sedem otrok imate?« sem še enkrat hotel vedeti. »Da, sedem in vsi so pri kruhu. Za nas starčke se njihče ne zmeni. Težko sem jih vzdrževal, da so se izučili...« Mož je potegnil iz žepa stekleničko, srknil požirek in nadaljeval: »Oh, ta mladina! Kako so danes otroci; nehvaležni staršem!«

Možak je utihnil, oči pa so se mu orosile.

»Dokler imate sedem otrok, pa res ni tako hudo,« sem prekinil molk. »Če ste jih vi vzredili, bodo tudi oni vas preživljali.«

»To je tisto, kar me boli,« je spregovoril mož.

Prišla sva v sosednjo vas. Gnojnica je razjedala sneg na vaški poti. Kupi vej po sadovnjakih, mah in lišaji na sadnem drevju ter gosto sadno drevje so bili priča, da mednje že dolgo ni posegla človeška roka. Prišel sem v področje vinogradov. Potrkal sem na vrata hiše, ki je bila podobna lesenim belokranjskim zidanicam. Dva starčka sta kramljala ob litru belega in žganju. Vznemirjala sta

ju otroka, ki sta imela na peči poseben kozarec za vino. Starejši možak je pripovedoval, kje je vse tesaril in kdo bi mu lahko vse pričeval za delovno dobo. Drugi je prinesel na mizo še liter belega. V mislih sem preračunaval, koliko predstavlja ta pijača v kruhu, mleku, sladkorju, masti, nato pa sem jima povedal, da sem prišel iz občine zaradi čiščenja in škropljenja sadnega drevja.

»Kako naj utegnem vse opraviti!« je odvrnil lastnik. »Kot je za vinograd pripravljam, kmalu bo treba začeti z delom. Kje naj dobim denar za škropivo?«

Šel sem dalje. Odgovori so se ponavljali. Vsi so bili podobni temu, ki sem ga

opisal. Večinoma pravijo kmetje: »Občini dam grunt, rad bi samo toliko dobival, da bi skromno živel.«

Perspektivni program kmetijstva v občini Črnomelj predvideva drugo pot: povečanje proizvodnje! Doslej pa ga ne bomo na 3048 gospodarstvih, razdeljenih na majhne parcele, in z zastarelim načinom gospodarjenja. Združevanje parcel v velike obdelovalne površine in uporaba modernih strojev, več umetnega gnojila ter kvalitetna semena - so edina rešitve iz zaostalosti. Pogodbeno sodelovanje med kmetovalci in zadrugo naj bo tako, da bodo imeli od njega koristi kmetovalci in zadruga. Ne bomo več sejali vsega po malo, temveč moramo proizvajati samo eno ali dve kulture, pa ti v velikih količinah. Steljnik in močvirja morajo

postati rodovitna polja! »Kaj pa mi v Adlešičih in na Sinjem vrhu?« so mi rekli.

Ekonomski zakoni ponudbe in povpraševanja ne poznajo hrčkov in kraškega sveta, zato se jim moramo ukloniti. Kmetije iz Marindola, Adlešičev in Sinjega vrha bodo počasi morale proč. Kras bomo spreminjali v gozd. Še ni dolgo tega, kar je bilo na tem področju na tisoče ovac. Temeljito bo treba proučiti spet to vrsto živinoreje in omogočiti življenje stariim kmetom. To je le nekaj izmed osnovnih smernic perspektivnega razvoja kmetijstva v naši občini. Starčki, ki imajo otroke v službah, pa ne bi smeli biti v breme občini. Moralna dolžnost otrok je, da skrbiijo za svoje starše tako, kot so ti skrbeli zanje!

Jože Skof

Kaj pa postajališče na Biču?

Naselje Bič je od najbližje železniške postaje v Radohovi vasi oddaljeno nad 4 km, zato imajo ljudje silno neugodne zveze s svetom. In vendar ima kraj avtomobilsko cesto skoraj pred pragom! Potrebno bi bilo torej zgraditi priključek na avtomobilsko cesto in vzpostaviti redno avtomobilsko progo. Tako bi imelo prebivalstvo Biča in okoliških vasi vsaj dva avtobusa proti Ljubljani in dva proti Trebnjemu. Ker je problem za vse prebivalstvo tega predela komune važen, ureditve ne kaže odlagati!

Obiskali smo rudnik v Kanižarici

Služatelji Mladinske politične šole v Črnomlju so se odločili za ogled nekaterih tovarn v črnomljski občini. Tako so si pretekli teden ogledali rudnik premoaga v Kanižarici. Jamski obratovodja Janko Butala je mladincem na kratko povedal zgodovino rudnika, razen tega pa odgovarjal na številna vprašanja, ki so jih zastavljali mladi ljudje. Domov so se vračali zelo utrujeni; ob tem so razmišljali, kako težak je rudarski kruh.

E, NI LAHKO BITI PISATELJ!

»Naa, to ne velja,« je rekel urednik. »Takih povesti bralci ne marajo. Treba jim je nuditi vesele zgodbe, da pozabijo na svoje življenjske tegobe. Poskusite napisati prijetno, zaopavno stvar. Prepričan sem, da imate talent. Zakaj bi torej uporabljali mračne barve? Jaz te modne žalosti sploh ne razumem. Saj je toliko lepih stvari. Vidite, o njih pišite! Če morda želite, vam dam sijajno zamisel. Jo že imam, treba je samo prijeti za pero. Me hočete poslušati?«

»Izredno bom počaščen!« sem odgovoril.
»Dogodek se odvija na rivieri. Lep, eleganten mladenič, večkratni milijonar, je zaljubljen v sobarico. To situacijo vi lahko sijajno opišete. Mlademu milijonarju dajte, na primer — čudaškega očeta. Čudaški očetje so za zgodbo hvaležen predmet. Ali pazite: mora biti dobričina.«

»Na vsak način,« sem odgovoril.
»Nato se pojavi tretja oseba — balerina, ki skuša zapeljati milijonarja.«

»Očeta ali sina?« sem vprašal.
»Sina. Povabi ga na sprehod v mesečini. Mladenič privoli, prepričan, da je sobarica zaljubljena v šoferja. Tako boste sprožili celo vrsto ostrih nasprotij. Zapomnite si: zgodba brez spopadov, brez nasprotij je nemogoča.«

»Kakšen konec pa naj ta zgodba ima?« sem vprašal.

»Aha, saj sem vedel, da vas bo zanimalo! Torej čujte: milijonar se poroči s sobarico.«

»Kaj pa balerina?« sem vprašal.
»E, vidite, v tem grmu tiči zajec! Učinkovit zaključek. Balerina se bo omožila s šoferjem. Nujno potreben happyend. To imajo bralci radi.«

000

S svojo zgodbo sem obiskal drugega urednika.
»Ne zamerite, ali vse skupaj je nekam preveč veselo,« je izjavil ta. Morate razumeti, da bralci nočejo lahkomiselnih avanturistov. Živimo pač v resnem času, ljudem ni do šale. Želijo globoko vsebino. Napišite zgodbo, ki je človek zlepa ne pozabi. Zakaj ne bi obdelali kak socialni motiv? Opišite, recimo... dogodek na rivieri. Milijonarjev sin je zaljubljen v dekle-kuharico. Njegovi starši tej zvezi nasprotujejo. Želijo, da bi se sin poročil s hčerko kralja nafte Snidera, kar bi bilo za razvoj firme sijajno. In razplet, nujen razplet? Po želji bralcev. Ljubezen premaga vse zapreke na svoji poti. Moram vam povedati še to, da hočejo bralci najti v knjigi odraz svojih lastnih doživetij.«

»Kaj bo s Sniderjevo hčerko? Ali bomo z njo ostro ravnali?« sem vprašal.

»Sniderjeva hčerka ne ljubi milijonarjevega sina,« je odgovoril urednik. »Ona ljubi... ona ljubi...«

»Šoferja,« sem predlagal.

»Izvrstno! Veličanstvena zamisel! Saj sem vedel, da ste talent!«

»Morda mi boste svetovali še konec?« sem pristavil.
»Hm, dajte, zaključite z ginljivim prizorom pomirjenja. Stari Sniders naj objame šoferjevo mater, mati milijonarka, recimo, objame kuharičinega očeta. In da poudarite socialni motiv zgodbe, morate prisiliti bogatino, da razdelijo denar revežem.«

000

Tretji urednik bi bil rad imel pikantno zgodbo.
»Bralci ne marajo vsakdanjih, podeželskih ljubezni. Hočejo močnih, razburljivih zgodb. Napišite, recimo,

prigodo na rivieri. Ustvarite zaplet okrog dolarjev neke princeze, zdravnika, elegantne sekretarke in milijonarjevega sina. V zgodbo vpeljite tudi nekaj pomanjkljivo oblečenih deklet. Vidite, to je tisto, kar želijo bralci! Poznam njihov okus. Lahko mi povsem verjamete.«

»Kaj pa naj naredim s šoferjem?« sem se spomnil.
»Šoferja morate opisati kot sadista, ubijalca. Zamislite si le tale prizor: šofer z nožem v roki nad dekletom v kopalkah, na pomoč teče milijonarjev sin, eleganten, v fraku...«

»In kdo je to dekle v kopalni obleki?«
»O, čisto postranska oseba.«
Obljubil sem storiti vse, kar bo v moji moči.

000

Četrti urednik je menil, da ima zgodba premalo moralnih vrlin.

»Ali vam lahko napišem zgodbo iz življenja riviere?«
»O, da! Krasna zamisel!«

»Hčerka magnata jekla je zaljubljena v sina nekega pijanca,« sem predlagal. »Ona reši pijanca življenje. Do solz ganjeni pijanec sklene, da svoj živi dan ne bo pokusil niti kaplje pijače. Medtem pa hčerka magnata jekla že ljubi sin kralja pšenice.«

»Čudovit zaplet,« je rekel urednik. »Kako pa ga boste razvozlati?«

»Postavil bom v zgodbo še sobarico. Ta se bo zalju-

bila v sina magnata pšenice, ki bo na koncu koncev spoznal, da je tudi sam zaljubljen vanjo.«

»Ha, to je pravi razplet!« je vzkliznil urednik. »To se pravi obvladati snov. Pohitite domov in začnite pisati, dokler ste v ognju!«

000

Sel sem domov in napisal zgodbo. Dogaja se na rivieri. V povesti sem uporabil vse: mladega milijonarjevega sina, njegovega čudaškega očeta, ki je v bistvu dobrega srca, umazano kuharico, črnolasega šoferja, nekolicanj lahkomiselno dekle iz baleta, ki je v bistvu nepokvarjena, pijanca z njegovim sinom, kralja nafte s hčerko. Iz tega sem skuhal pravcato kolobocijo, vse zaplete pa rešil na najbolj učinkovit način: vse mlade pare sem poročil. Pijanec se je vpisal v društvo treznjev in je pil samo vodo. Osebe so se objemale na vsakem koraku, ne samo med očeti in materami novoporočencev, objemale so tudi lastnika hotela in njegovo teto. Izmisli sem si popoprane prizore, pri tem pa pazil, da niso bili preveč nespodobni. V povest sem vpletel tudi uboj, za katerega so osumili šoferja. Na koncu se je razkrilo, da je šofer nedolžen, ubijalec in žrtev pa sta bili postranski osebi. Konec je bil srečen, bogatini so razdelili velike vsote denarja otrokom siromašnih staršev. Vso povest sem napisal tako veselo, da je bralec lahko jokal, in tako resno, da je lahko pokal od smeha.

Povest sem pretipkal v štirih izvodih in jo odnesel štirim urednikom. Prvi je dejal, da sem napisal jako resno zgodbo, kakršno si bralci žele. Po njegovi sodbi mi je zlasti uspel lik čudaškega starca milijonarja. Drugi urednik me je pohvalil, ker sem napisal tako pomembno stvar, ki že sama po sebi predstavlja košček bodoče zgodovine. Vse je opisano resno in plemenito. V drugih povestih podobne vsebine se dejanje ne odvija s tako lahkoto. Tretji urednik je bil ves navdušen, ker je povest tako pikantna. Kakšne ženske! Prekrasne! Ugajal mu je tudi prizor z ubojem. Da, to je slednjit tisto, kar ljubijo bralci! Vse je opisano do vseh potankosti. In kako originalna je vsa povest! Živ krst niti ne pomisli, da je ubijalec postranska oseba. Četrti urednik se mi je s solzami v očeh zahvalil, ker sem napisal tako spodobno, tako plemenito, tako moralno povest.

In vsi štirje uredniki so mojo povest hoteli natisniti.

NIKOLAJ VASILJEVIČ GOGOLJ:

Kako sta se sprla

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič

Slavni ruski pisatelj Nikolaj Vasiljevič Gogolj (1809—1852) slovenskim bralcem ni neznan, saj smo njegove glavne stvaritve dobili že v več izdajah, tako roman »Mrtve duše«, povest »Taras Bulbaj«, »Ukrajinske povesti«. Gogoljeva komedija »Revizor« je prešla malone vse slovenske odre. Izredna ustvarjalna domišljija, bogastvo psiholoških motivov, nenavadno globok pogled v človeški značaj, stilne vrednote — vse to postavlja Gogolja med velike ruske in svetovne pisatelje. Iz zbirke njegovih izredno toplo in prikupno pisanih povesti iz ukrajinskega življenja pod skupnim naslovom »Mirgorod« (Tiho mesto) bomo objavili očarljivo umeltno »Povest o tem, kakor sta se sprla Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič« — komično, v svojem jedru pa tragično zgodbo spora za prazen nič med skromnima plemičema. To in pa vse mogoče veselo-žalostne prigode, ki so sledile temu sporu, dajejo pisatelju možnosti, da na šegav način osvetli nekatere človeške slabosti in jih plastično predoči bralcu. Povest je prevedel Severin Sal.

PRVO POGAVLJE:

IVAN IVANOVIČ IN IVAN NIKIFOROVIČ

Kožuh! Kako imeniten obšit kožuh ima Ivan Ivanovič! Čudovit! In kakšno krzno! Tristo zelenih, kakšno krzno!

Modrosivo, kakor bi ivje padlo po njem! Stavim, kar hočete, da živ krst nima takega krzna! Samo pogledjte, za božjo voljo vas prosim, pogledjte, takole od strani, zlasti kadar se Ivan Ivanovič s kom pogovarja: čudo prečudno! Opisati kožuha sploh ni mogoče: žamet! srebro! plamen! Moj bog in sveti Nikolaj Čudodelnik — zakaj jaz nimam takega kožuha! Ivan Ivanovič si ga je naročil že takrat, ko Agafja Fedosejevna še ni odšla v Kijev. Saj poznate Agafjo Fedosejevno, ne? No, tisto, ki je sodniškemu pripravniku odgriznila uhelj.

Vrl možak, naš Ivan Ivanovič! Pa kakšno hišo ima v Mirgorodu! Okrog in okrog hiše se vije pristrešek na hrastovih brunih, pod pristreškom so povsod klopi. Kadar je jako vroče, si Ivan Ivanovič sleče kožuh in spodnje hlače, v sami srajci počiva na mostovžu in opazuje, kaj se dogaja na dvorišču in na ulici. In kakšne krasne jablane in hruske ima tik pod okni! Odpre okno in veje se mu kar same prevesijo v sobo. To je okrog hiše, ali če bi videli, kaj vse raste na vrtul! Sploh vse! Slive, višnje, češnje, vsakršna zelenjava, sončnice, kumare, melone, grah. Celo skedenj in kovačnica sta na vrtu.

Čudovit možak, naš Ivan Ivanovič! Joj, kako rad uživa melone, te so mu sploh najljubša jed. Komaj poobeduje in stopi v sami srajci na mostovž, že pokliče Gapko, da mu prinese dve meloni. Sam ju razpolovi, sam zavije

peške v poseben papir, nato začne jesti. Gapka mu mora prinesiti še črninik in sedaj spet sam, z lastno roko zapiše na zavitek pešk: »Te melone sem použil tega in tega dne.« Če je imel gosta, pripiše: »Jesti mi je pomagal tudi ta in ta.«

Rajni mirgoroški sodnik je vselej užival pri pogledu na hišo Ivana Ivanoviča. Saj je domek res lep. Meni zlasti ugaja, ker ima na vseh straneh prigrinjane lope in lopice — če pogledaš domačijo od daleč, vidiš zgolj strehe, postavljene eno nad drugo, kar je močno podobno kupu blincev na krožniku ali še bolje — gobam na debelu drevesa. Vse strehe so pokrite s trstiko, nanje pa vrba, hrast in dve jablani naslanjajo svoje košate veje. Iz drevja se svetlikajo in kukajo prav na ulico majhna okna z rezljanimi, belo pleskanimi naoknicami.

Izreden možak, naš Ivan Ivanovič! Pozna ga celo poltavski komisar Doroš Tarasovič Puhivočka; kadar potuje iz Horola, ga zmeraj obišče. In protojerej oče Peter, ki pase duše v Koliberdi, bo rekel vsakič, pa naj ima le pet gostov, da ne pozna človeka, ki bi tako zvesto izpolnjeval svoje krščanske dolžnosti in znal živeti tako, kakor zna Ivan Ivanovič.

O ljubi bog, kako beži čas! Bo že več kot deset let, kar je Ivanu Ivanoviču umrla žena. Otrok ni imel. Gapka jih pa ima in večkrat se podijo po dvorišču. Ivan Ivanovič jim prav rad podari presto, hruško ali košček melone. Ključe od shramb in kleti hrani Gapka. Ključ od velike skrinje v njegovi spalnici in od srednje sobe pa Ivan Ivanovič nosi zmeraj pri sebi. V ta dva prostora nikogar rad ne povabi. Gapka je čvrsta ženska, ima napeto lica in okrogla meča, hodi v zapaski (posebne vrste pisan pas, ki ga nosijo Ukrajinke). (Nadaljevanje sledi)

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Avtopromet in tuzemska špedicija »GORJANCI« — NOVO MESTO obvešča cenjene potnike, da uvaja od 1. februarja 1962 novo avtobusno progo

PODBOČJE—ŠENTJERNEJ—NOVO MESTO—BIČ (odcep Radohova vas)—LJUBLJANA

Autobus bo vozil vsak dan po naslednjem voznem redu:

5.00	odli.	PODBOČJE	prih.	15.35
5.05		Malo Mraševo		15.30
5.10		Kostanjevica		15.25
5.15		Prekopa		15.20
5.25		Šentjernej		15.10
5.35		Gradišče		15.00
5.40		Mokropolje		14.55
5.45		Ratež-Brusnice		14.50
5.55				14.40
		NOVO MESTO		
6.00				14.30
6.40		Bič (odcep Radohova vas)		13.50
7.15	prih.	LJUBLJANA	odh.	13.15

OPOMBA: avtobus ima v Ljubljani zvezo z avtobusi za vse smeri. V Novem mestu ima avtobus zvezo za smer Metlika—Karlovac

Potniki in turisti! — Poslužuje se avtobusnih zvez, ki vam jih nudijo podjetje Avtopromet »GORJANCI« — Novo mesto.

s kolesa poškodovalec levo nogo. Vilijama Stoka, delavec iz Leticovca, je nekdo napadel z nožem ter mu prizadel težje poškodbe. Jožica Gane, hči posestnika iz Reštanja, si je pri igri z razstrelivom poškodovala roki. Ivan Zorko, delavec iz Senusa, je pri prometni nesreči dobil poškodbe po glavi in levi roki. Franc Jalovec, posestnik z Malega Cirkna, si je pri padcu na dvorišču poškodovalec desno koleno. Jože Olovec, kmet iz Ostrca, je pri spuščanju lesa po drči dobil notranje poškodbe. Ivan Mirt, pek iz Sromelja, se je usekal s sekuro v levo roko.

NESREČE

DEVET KONJ POGINILO V GOREČEM VAGONU
23. januarja okrog 23. ure se je na progi med postajama v Bresternici in na Blanci vžgal tovorni vagon z živino, ki ga je naročilo podjetje »Stokopromet« iz Skopja. Požar, ki ga je zanela iskra iz lokomotive, je zajel vso notranjost vagona, pri čemer je poginilo devet konj. 36-letni spremljevalec Ljubslav Petkovič iz Aleksinca pa je dobil težke opekline in so ga takoj prepeljali v breziško bolnišnico. Škoda je ocenjena na 700.000 din.

OTROK BREZ TREH PRSTOV
23. januarja se je pri igri z zažgalno kapico ponesrečila 7-letna J. G. iz Reštanja. Eksplozija ji je odrgala dva prsta na desni in en prst na levi roki. Od kod strelivo v otroških rokah?

PREKUCKLJAJI V KRAKOVSKEM GOZDU
23. januarja je po zasneženih avtomobilski cesti proti Zagrebu pripeljal voznik osebnega avtomobila Franjo Kestner iz Zagreba. Ko je došel z zmereno hitrostjo v Krakovski gozd, je avtomobil zaneslo po cestišču. Vozilo je zdrselo na rob ceste, se prevrnilo in obstalo na strelu. Škoda je za okrog 80.000 din.

PREHITRO ZAVRL IN PADEL
27. januarja se je pri Dvoru močno poškodovalec mopedist Franc Mirtič iz Dvora. Ko je peljal po cesti, je nenadoma zavril in padel. Ponesrečenca so odpeljali v novomeško bolnišnico.

COSMOS
inozemski zastopstva
LJUBLJANA
Celovška cesta 31
telefon 23-351
Konsignacijska skladišča — servis

KUHARICO ali nad 20 let staro začetnico, ki ima veselje do kuhe v gostini, sprejmem takoj. Ivanka Peršin, Titova c. 254, Ljubljana.

Kadar pridete v Ljubljano, si oglejte bogate zaloge blaga v
VELEBLAGOVNICI NA-MA PRI POŠTI

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL in Okrajni odbor SZDL v Novem mestu — IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baskovič, Torc Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopac, Drago Kastelic in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 20 dinarjev — Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1800 dinarjev — Tekoči račun pri podr. Narodne banke v Novem mestu 606-11-3-24 — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) — Poštni predal: Novo mesto 33 — TELEFON št. 127 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.

PREKLICI

Janez Vidmar iz Sedinje vasi preključem, kar sem govoril o Jožetu Jarcu in Ivanu Božiču, in se jima zahvaljujem, da sta odstopila od tožbe.

Ivana Hren iz Dol. Križa pri Zuzemberku preključem, kar sem rekla Rudolfu Ferlinu iz Gor. Križa pri Zuzemberku.

KINO

Crnomelj: 2. in 4. febr. nemški barvni film »Ljubavne zgodbe«, 6. febr. jugoslovanski film »Taka pesem vse osvaja«, 7. febr. slovenski film »Nočni izlet«.

Dol. Toplice: 3. in 4. febr. italijanski barvni film »Danajnja dekleta«.

Kostanjevica: 4. febr. italijanski barvni film »Aida«.

Metlika: 3. in 4. febr. ameriški film »Nekateri so za vroče«, 7. febr. angleški film »Veliko pričakovanje«.

Novo mesto — Krka: od 2. do 5. februarja jugoslovanski film »Družinski dnevniki«, od 6. do 8. febr. ameriški film »Ko je kraljevala komedija«.

Trebnje: 3. in 4. febr. ameriški film »Divji veter«, predstava v soboto ob 19 in v nedeljo ob 14, 16 in 18.30, 7. febr. jugoslovanski film »Veliko stotletje«, predstava v sredo ob 19.

računovodje podjetja, obratnega knjigovodje, materialnega knjigovodje.

Nastop službe možen takoj. Porudbe pošljite upravi podjetja. Razpis velja do izpolnitve delovnih mest.

OBVESTILO

ANTON SUSTERSIČ, krojač iz Novega mesta, Kostialova 1 (Ločenska), obvešča cenjene stranke, da se je preselil v Smihel poleg grmskega mostu in se še nadalje priporoča.

GIBANJE PEBIVALSTVA

Poročili so se: Anton Plut, poljedelec, in Marija Stubljar, poljedelka, oba iz Malega Lešca; Stanko Kočevar, trgovski poslovođa iz Ljubljane, in Marija Jurejevič, trgovska pomočnica iz Celja.

Umrlj so: Barbara Gornik, gospodinja iz Brčice, stara 73 let; Drago Hudorovac, otrok iz Križevske vasi, star 2 meseca; Martin Hudorovac, delavec iz Rosalnca, star 73 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Milarič iz Obrha — dečka, Milena Marinčič iz Kamnega potoka — dečka, Ivana Ramuta iz Bojanje vasi — dekllico, Amalija Janežič iz Nežnice — dekllico, Marija Ramovš iz Kamnja — dečka, Jožeta Budič iz Malenc — dekllico, Terezija Tisov s Pristave — dekllico, Martira Dular s Potoka — dekllico, Fani Borštinar iz Sr. Lakenca — dečka, Barica Schweiger iz Crnomlja — dečka, Mihaela Dornik iz Gaberja — dekllico, Ivanka Bukovec iz Vavte vasi — dekllico, Olga Hudorovac iz Gradca —

vsaga za vsakogar. 23.05 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 5. februarja: 8.05 Poje očetov bratov Pirnat iz Jars, 8.55 Za mlade radovedneže, 9.25 Godala in zabavni zvoki, 12.05 Veseli Vandrovci izpod Grintavcev, 12.15 Radijska kmečka univerza — inž. Jože Korošec: Silažni spraviljainik in zgrabljaini stiskalnik, 13.30 Zvočni mozik, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.05 55 minut za ljubitelje operne glasbe, 18.45 Radijska univerza — Peter Petru-Tone Knez: Gomile na Slovenskem, 19.05 Naši mladi reproduktivci, 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Beograd, 22.15 V plesnem ritmu, 23.05 Plesni orkester RTV Ljubljana.

TOREK, 6. februarja: 8.25 Glasba ob delu, 8.55 Radijski šola za srednje stopnjo, 10.15 Izberite melodijo tedna! 12.05 Trio Sveščnik iz Maribora, 12.15 Kmetijski nasveti — Jože Pačnik: Kako bo letos s semenom v Sloveniji, 13.30 Slovenske narodne v priredbi Oskarja Deva, 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 14.35 Arije iz Mozartove opere »Figarova svatba«, 15.20 Klavir v ritmu, 18.10 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe, 19.05 Od planina do velikega zabavnega orkestra, 20.30 Radijska igra: Obtoženi Ricardo, 21.37 Zabavne melodije za vse, 22.15 Uvod v glasbo 20. stolet-

dekllico, Ivanka Matjašič z Zvirkovoga vrha — dečka, Joža Bernard iz Smolenje vasi — dekllico, Vida Udovc iz Smihela — dečka, Terezija Zagorc iz Gor. Vrhpolja — dečka, Marija Verce iz Mirne peči — dečka, Anica Prosinčič — iz Otočca — dečka, Neža Segar — Dolza — dečka, Terezija Mraček iz Vel. Brusnic — dečka, Marija Erlih iz Stopič — dečka, Jožeta Gruden iz Zloganja — dekllico, in Marija Gorsin iz Smolenje vasi — dečka.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Polovič iz Loč — dekllico, Terezija Preštar iz Podgorja — dečka, Jožeta Klokučar iz Peče — dekllico, Nada Lah iz Trnj — dečka, Anica Udovc iz Ledce vasi — dekllico, Marjeta Marik iz Videm-Krškega — dečka, Karolina Slak iz Vel. Mraševega — dečka, Jožeta Ogorevc iz Lečnic sel — dečka, Hermira Leskovek iz Sevnice — dečka, Anica Kunelj iz Sevnice — dečka, Marija Suštn iz Pavlove vasi — dekllico, Marija Murenc iz Lukovca — dekllico, Pavlina Valentincič iz Videm-Krškega — dečka.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Alojz Rugelj, kmetovalec iz Okroga, se je s sekuro usekal v desno koleno. Na Mirka Kulovca, skladiščnika z Uršnih sel, so se zrušile železne cevi in mu poškodovale glavo in desno nogo. Zvonko Glas, otrok iz Kremenca, si je s sekuro poškodovalec prst leve roke. Jože Gorisek, kmet iz Malega Vidma, je na vozu peljal les, ki se je zrušil nanj. Leopold Lavrin, sin posestnika iz Nove Lipe, se je s sekuro usekal v desno koleno. Jože Lamovšek, delavec z Gabrske gore, se je s črepinjo uredal v desno roko.

Brežiška kronika nesreč

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Ludvik Pribožič, delavec iz Rätzca, si je zri padcu

BREZPLAČNO BOMO POSLALI NA OGLED

vašim sorodnikom, znancom in prijateljem nekaj številč DOLENJSKEGA LISTA, če ga morda še ne poznajo. Pošljite nam njihove naslove, razveselite jih z najbolj razširjenim tednikom v novomeškem okraju! Hvaležni vam bomo za pozornost in novice iz domačih krajev. Pošljite nam tudi naslove svojcev v tujini — DOLENJSKI LIST jim bo pomenil prav toliko kot vaše pismo!

6 mesecev zapora za brezsrčnost

38-letni gluhozemni poljski delavec Vinko Gorenc je 31. avgusta zmetaval z voza otavo kmetovalcu Jožetu Omerzelu iz Malega Trna. Gorenc je zgubil ravnotežje in padel z voza. Priča dogodku je bil 13-letni Drago Gorenc, nečak gluhozemnega. Otrok je pohitel k ponesrečenemu, ki je težko odprl oči in mukoma pokazal, da ga boli vrat in roke. Omerzel je proti večeru poškodovanca zanesel na kup slame pod kozolec

in ga z nečim pokrtil. Ko je mladi Drago obdolženca vprašal, če naj o nesreči obvesti domače, je dobil osoren odgovor, da naj ne hodi nikamor, da bo ponesrečenec z voza. Vso noč je gluhozemni teško poškodovan ležal pod kozolcem in čakal pomoči...

Oče ponesrečenca je za usodo svojega sina zvedel naslednji dan dopoldne, ko se je slučajno srečal z obtožencem. Brezsrčni Jože Omerzel je očeta samo obvestil, da leži sir pod kozolcem in da mu ni nič posebnega. Zamočtal je, da je padel z voza!

Sele popoldne istega dne je bil ponesrečenec prepeljan v breziško bolnišnico, kjer je poškodbam podlegel.
Okrajno sodišče v Vidmu-Krškem je Jožeta Omerzela obsojilo na 6 mesecev zapora.

Tedenski koledar

Četrtek, 1. februarja: Ignac Petek, 2. februarja: Marija Sobota, 3. februarja: Blaž Nedelja, 4. februarja: Bojana Ponedeljek, 5. febr.: Agata Torek, 6. februarja: Dora Sreda, 7. februarja: Ksenija

MAKROGLAS

UGODNO NAPRODAJ posestivo s ha (vse kulture) z gospodarskim poslopjem, ob glavni cesti in železnici, v ravnini, z vodovodom in elektriko ter živim in mrtvim inventarjem. Tone Susin, Loka pri Zidanem mostu.

PRDAM 3000 kg sena. Alojz Kranjčič, Hmeljčič 20, p. Mirna pč.

PRDAM KRAVO — dobro mlekarico, Sitar, Smihel 69, Novo mesto.

UGODNO PRDAM dobro ohranjen lahki kmečki voz, Anton Vidmar, Škrjanče 7, Novo mesto.

PRDAM stavbne parcele v Smihelu. Naslov v upravi lista (151-62).

PRDAM pogrezljiv ženski šivalni stroj »Singer«, Setine, Novo mesto, Adamičeva 2.

SPREJMEM dimnikarskega pomočnika in vajenca. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Stanislav Arh, dimnikar, Kamnik.

ZA GLASBO, petje, humor sprejem sezonsko zaposlitev, tudi honorarno. Milica Povhe, Raka 49 pri Krškem.

KUPIMO dobro ohranjen klavir ali pianino, normalno uglase. Naslov v upravi lista.

GOSPODINSKO POMOČNICO, pošteno, tudi začetnico, išče dobra družina v Ljubljani. — Ponudbe na upravo lista pod »Lepo življenje« (157-62).

ZAHVALE

Ob bridki izgubi ljubljeneža moža in sirička

JANEZA BOŽICNIKA iz Reštanja

iskrena hvala vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu darovali cvetja in naju tolažili. Prisrčna hvala dr. Jožetu Čaku

BLAGOVNICA TROMOSTOVJE LJUBLJANA, Wolfova 1

PRIPOROČA SE TRGOVSKO PODJETJE TKANINA LJUBLJANA TRUBARJEVA 1

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 23.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 2. februarja: 8.05 Nekaj scen in epilog iz opere Hoffmannove pripovedke, 8.30 S popevkami od Urala do Pirenejev, 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe, 12.05 Zadovoljni Kranjci, 12.15 Radijska kmečka univerza — vet. Erik Spiler: Zdravstvena zaščita v perutninarski proizvodnji, 13.30 Pisan zvoči z Dravskega polja, 13.50 Zabavni orkester Raphaela, 14.05 Za šolarje: Obisk pri Finžgarju, 15.20 Radi bl vas zabavali, 17.05 Portreti iz stare italijanske glasbe, 18.10 Novi posnetki Koroškega okteta, 18.45 Iz naših kolektivov, 18.05 Slovenske popevke domačih avtorjev, 20.00 Zabavni orkester RTV Zagreb, 20.30 Spoznavajmo svet in domovino! 22.15 Oddaja o morju in pomorskih, 23.35 Plesna glasba.

za nesebično zdravniško pomoč, tovarišu Karlu Šterbanu, sosedom in vsem njegovim mladostnim prijateljem iz Koprivnice. Hvala za prejeeto denarno pomoč od PD Bohor in za pozornost ostalih, Zvezi borcev in govornikom za ganjive besede v slovo ter senovski godbi za žalostinke. Vsem iskrena hvala!
Zalujoča žena Meri in posvojenka Anica.
Reštanj, 26. januarja 1962.

Ob prebridki izgubi našega draga

SLAVKA BRUDARJA iz Stopič

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, mu darovali vence in nam izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo kolektivu in sindikalni podružnici podjetja »Opremales« za pozornost v času bolezn in ob smrti, za lepe besede ob grobu in kolektivu tovarne zdravil »Krka«, pevskemu zboru za žalostinke, zdravnikom, ki so pokojnika lajšali trpljenje ter sosedom in prijateljem, ki so nesebično blažili gorje v družini.

Zalujoči: žena z otrokoma in Brudarjevi iz Gotne vasi.

Podpisani se toplo zahvaljujemo osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, posebno pa še primariju dr. Otonu Bajcu za uspešno težko operacijo, s katero mi je bilo rešeno življenje. Alojz Stegne, Pribančel pri Crnomlju.

OBJAVE — RAZPISI

Razpis Vrhovnega sodišča LRS

Razpisna komisija pri Vrhovnem sodišču LRS razpisuje **MESTO STROJEPISKE** Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Plača po veljavnih predpisih.

Razpis prostih delovnih mest

Industrija čevljev »Bor« v Dolenjskih Toplicah razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

NOVOMEŠKI MATIČNI URAD SPOROČA

Od 22. do 29. januarja je bilo rojenih 13 dečkov in 16 deklic.

Poročili so se: Pavel Zefran, kmet iz Gotne vasi, in Marija Kovačič, delavka s Hriba; Alojz Zuparič, železničar iz Selšč, in Stanislava Hrovat, delavka iz Stranske vasi; Franc Slaus, profesor, in Nada Bon, učiteljica, oba iz Šentjerneja; Jože Perko, kmet iz Regerece vasi, in Jožeta Muren, delavka s Sel pri Dolžu; Vladimir Kump, sprevoznik iz Ljubljane, in Vera Knafelj, delavka iz Vel. Škrjanč; Karel Hrer, uslužbenec iz Avstralije, in Ljudmila Zafred, uslužbenka iz Broda.

Umrlj so: Martin Ljubi, tesar z Muhabera, star 33 let; Justi Uhan, babica iz Gor. Dobrave, stara 49 let; Julijana Eršte, gospodinja iz Smihela, stara 68 let; Jože Kocjančič, kmet iz Smihela pri Zuzemberku, star 73 let; Terezija Gimpelj, gospodinja iz Crmošnjic, stara 67 let.

METLIŠKI MATIČNI URAD SPOROČA

Od 17. do 26. januarja sta bila rojena deček in deklica.